

Henkilöstökoulutus 1993

SVT

Koulutus 1995:3
Utbildning
Education

Henkilöstökoulutus 1993

SVT

Koulutus 1995:3
Utbildning
Education

Huhtikuu 1995

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Tarja Seppänen
(90) 17 341*

SVT *Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland*

Kansikuva:

Helsinki – Helsingfors

Esipuhe

Henkilöstökoulutus 1993 -julkaisu sisältää tietoja 15–64-vuotiaiden palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistumisesta vuosina 1982–1993 ja yrittäjien työhön ja ammattiin liittyvään koulutukseen osallistumisesta vuosina 1991 ja 1993. Tiedot ovat peräisin Tilastokeskuksen vuosina 1982–1993 toteuttamista työvoimatutkimuksista.

Kuukausittain tehtävällä työvoimatutkimuksella kerättiin tietoja työvoimaan kuulumisesta, työllisyydestä ja työttömyydestä. Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelulla eli lisätutkimuksella kartoitettiin mm. työoloja, palkkausta, työhistoriaa, työttömyyden taustaa ja kestoja.

Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelun kohdejoukko oli 15–64 -vuotias väestö. Lisätutkimuksen tiedot kerättiin vuosina 1982–1991 syys-joulukuussa ja otoskoko oli noin 9 000 henkeä. Vuonna 1993 lisätutkimus tehtiin loka-joulukuussa, jolloin otoskoko oli aikaisempaa pienempi, noin 6 900

henkeä. Vuodesta 1987 lähtien vuosihaastattelu on tehty joka toinen vuosi.

Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelu, josta henkilöstökoulutustiedot ovat peräisin, toteutettiin nykyisessä muodossaan viimeisen kerran syksyllä 1993. Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelun korvaa vuodesta 1995 alkaen keväisin toteutettava EU-työvoimatutkimus. Tämä merkinnee muutoksia myös henkilöstökoulutustilastolle.

Henkilöstökoulutus-julkaisu ilmestyy kahden kolmen vuoden välein. Julkaisun laadinnasta on vastannut yliaktuaari Tarja Seppänen.

Helsingissä, huhtikuussa 1995

Aarno Laihonon
Tilastojohtaja

Sisällys

	Sivu		Sivu
Tiivistelmä	5	4 Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan sosioekonomisen aseman mukaan 1982–1993	28
Sammandrag: Personalutbildning 1993.....	6	5 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat työnantajan mukaan 1982–1993.....	30
Summary: Participation in In-service Training in 1993	7	6 Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan työnantajan mukaan 1982–1993.....	30
1 Henkilöstökoulutus iän ja sukupuolen mukaan	8	7 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ja henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti toimialan mukaan 1989, 1991 ja 1993	31
2 Henkilöstökoulutus peruskoulutuksen mukaan	11	8 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ja henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti sukupuolen ja koulutusasteen mukaan 1987–1993	32
3 Henkilöstökoulutus sosioekonomisen aseman mukaan	13	9 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ja henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti ammattiryhmän mukaan 1989, 1991 ja 1993	33
4 Henkilöstökoulutus työnantajan mukaan ..	14	10 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat säännöllisen työajan mukaan 1982–1993.....	34
5 Henkilöstökoulutus toimialan mukaan....	16	11 Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan säännöllisen työajan mukaan 1982–1993.....	34
6 Henkilöstökoulutus ammattiryhmän mukaan	18		
7 Henkilöstökoulutus säännöllisen työajan mukaan	19		
8 Henkilöstökoulutukseen osallistuminen alueittain	20		
Aineisto ja määritelmät.....	21		
Liitetaulukot			
1 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat iän ja sukupuolen mukaan 1982–1993.....	26		
2 Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan iän ja sukupuolen mukaan 1982–1993.....	26		
3 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat sosioekonomisen aseman mukaan 1982–1993	28		
		Liite	
		1. Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelun koulutuskysymykset ja haastattelijoille annetut ohjeet	35

Taulukoissa käytetyt symbolit

Ei mitään ilmoitettavaa	–
Loogisesti mahdoton esitettäväksi	.
Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä.....	0
Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma esitettäväksi	..

Huomautuksia taulukoihin

Pyörityksistä johtuen tauluissa esiintyvät summat eivät aina täsmää.

Tiivistelmä

Henkilöstökoulutukseen otti osaa vuonna 1993 lähes 700 000 palkansaajaa, mikä on 41,4 prosenttia kaikista palkansaajista. Taloudellisen taantumun seurauksena osallistuminen väheni: neljä vuotta aiemmin koulutukseen osallistuneiden palkansaajien osuus oli 2,5 prosenttiyksikköä suurempi. Naisista koulutukseen osallistui 44 prosenttia ja miehistä 39 prosenttia vuonna 1993.

Henkilöstökoulutuksella tarkoitetaan tässä tilastossa työnantajan kustantamaa mitä tahansa koulutusta, johon osallistumisajalta työnantaja on maksanut palkkaa tai korvannut menetetyn vapaa-ajan rahassa tai vapaana. Palkka tai korvaus voi olla osittainenkin. Työnantajan kustantama koulutus koskee vain päätyöpaikkaa.

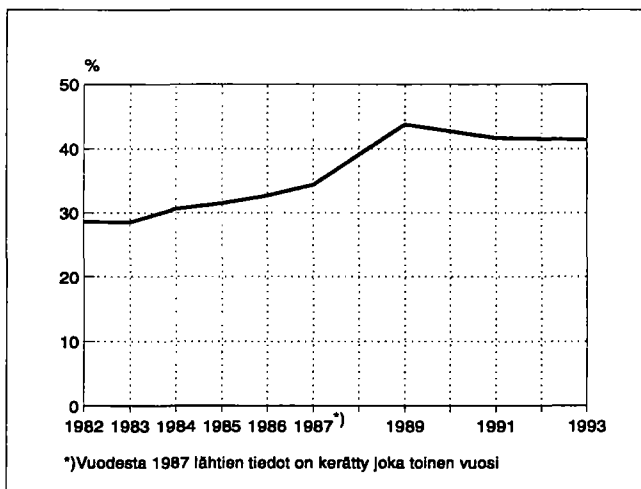
Vuonna 1993 kuten aikaisempinakin vuosina suhteellisesti eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat 35–44-vuotiaat, korkeakoulu- tai opistotason tutkinnon suorittaneet, ylemmät toimihenkilöt, palvelusektorilla työskentelevät ja kaupunkimaisissa kunnissa asuvat palkansaajat. Kuitenkin laman aikana väheni eniten korkeakoulu- tai opistotason tutkinnon suorittaneiden ja ylempien toimihenkilöiden henkilöstökoulutukseen osallistuminen vuonna 1993.

Henkilöstökoulutukseen osallistunut palkansaaja oli koulutuksessa keskimäärin 6,2 päivää vuonna 1993. Työnantajat kouluttivat miehiä keskimäärin kolme päivää enemmän kuin naisia vuonna 1993. Miehet saivat koulutusta keskimäärin 7,9 päivää ja naiset 4,8 päivää.

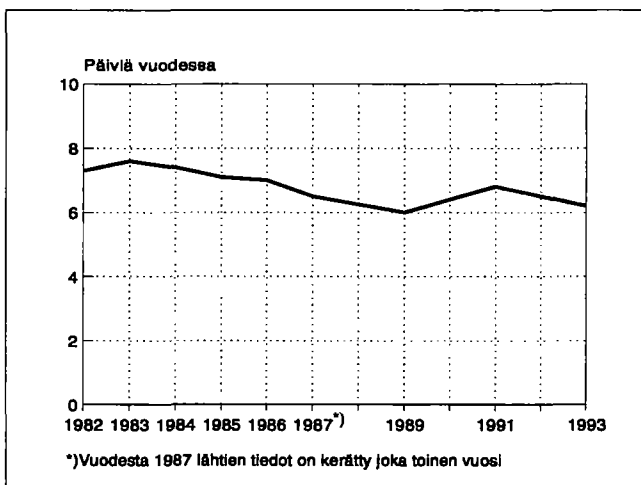
Palkansaajien henkilöstökoulutuksen lisäksi työvoimatutkimuksessa selvitettiin myös yrittäjien työ- ja koulutukseen osallistumista vuonna 1993. Yrittäjien työ- ja koulutuksella tarkoitetaan kaikkea ammattiin tai työhön liittyvää koulutusta, jonka yrittäjä tai joku ulkopuolinen esim. yrittäjien oma järjestö on kustantanut. Koulutukseen osallistui 90 000 yrittäjää vuonna 1993, mikä on runsas neljäsosa yrittäjistä. Yrittäjät saivat koulutusta keskimäärin 9,5 päivää vuodessa osallistujaa kohti. Koulutukseen osallistuneiden yrittäjien osuus oli vuonna 1993 samansuuruinen kuin vuonna 1991. Sen sijaan yrittäjät osallistuivat runsaat kolme päivää enemmän koulutukseen kuin vuonna 1991. Vuonna 1993 koulutukseen osallistuneista yrittäjistä joka kymmenes sai koulutusta kolme viikkoa tai sitä enemmän kun kaksi vuotta aiemmin tämän verran koulutukseen osallistui runsas kaksi prosenttia yrittäjistä.

Tähän julkaisuun kootut tiedot palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistumisesta vuosina 1982–1993 ja yrittäjien työ- ja koulutukseen osallistumisesta vuosina 1991 ja 1993 perustuvat Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksiin vuosilta 1982–1993. Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelun noin 6 900 hengen otos on korotettu vastaamaan koko 15–64-vuotiasta väestöä sukupuolen, iän ja alueen mukaan ositettuna. Vuodesta 1987 lähtien tiedot on kerätty joka toinen vuosi.

1 Henkilöstökoulutukseen osallistuneita kaikista palkansaajista 1982–1993

2 Henkilöstökoulutuksen koulutuspäivät osallistujaa kohti 1982–1993

3 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat 1982–1993

Vuosi	Palkan- saajia yhteensä	Henkilöstö- koulutuk- seen osal- listuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkan- saajista	Koulutus- päiviä yhteensä	Koulutus- päiviä osallis- tujaa kohti	Koulutus- päiviä kaikkia palkan- saajia kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia		
1982	1 979	565	28,6	4 125	7,3	2,1
1983	1 997	569	28,5	4 324	7,6	2,2
1984	2 047	626	30,6	4 632	7,4	2,3
1985	2 067	652	31,5	4 629	7,1	2,2
1986	2 042	667	32,7	4 669	7,0	2,3
1987	2 012	693	34,4	4 505	6,5	2,2
1989	2 073	907	43,8	5 442	6,0	2,6
1991	1 890	788	41,7	5 358	6,8	2,8
1993	1 650	684	41,4	4 241	6,2	2,6

Sammandrag: Personalutbildning 1993

År 1993 deltog nästan 700 000 löntagare i personalutbildning. Det är omkring 41,4 procent av alla löntagare. Som en följd av den ekonomiska lågkonjunkturen minskade deltagandet: fyra år tidigare var andelen deltagare i personalutbildning 2,5 procentenheter större. Av de kvinnliga löntagarna deltog 44 procent och av de manliga 39 procent i personalutbildning år 1993.

Med personalutbildning avses i denna statistik utbildning som arbetsgivaren bekostar och där arbetsgivaren betalar lön för utbildningstiden. Om utbildningen sker under fritiden ersätter arbetsgivaren den förlorade tiden i pengar eller ledighet. Lönen eller ersättningen kan också ersätta bara en del av utbildningstiden. Utbildning som bekostas av arbetsgivaren gäller bara huvudsyssla.

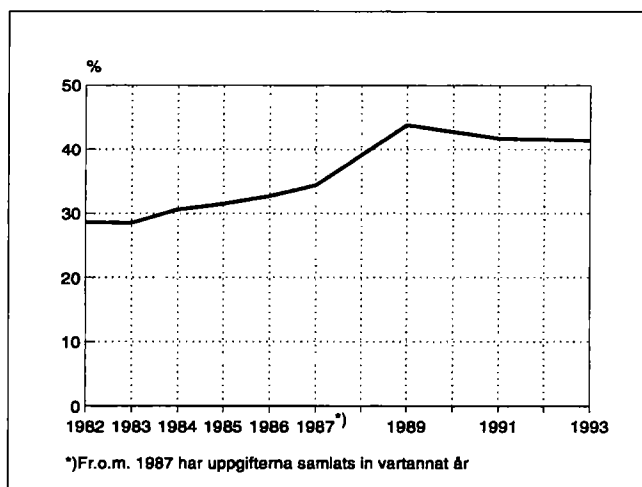
År 1993 deltog – liksom under tidigare år – relativt sett mest personer i åldern 35–44, personer med examen på högskole- eller institutnivå, högre tjänstemän, personer som arbetade inom servicesektorn och löntagare som bodde i urbana kommuner. Å andra sidan minskade deltagandet i personalutbildning mest bland personer med examen på högskole- eller institutnivå och högre tjänstemän.

Antalet dagar i personalutbildning var i medeltal 6,2 dagar år 1993. Arbetsgivarna bekostade i medeltal tre dagar längre utbildning för män än för kvinnor. Männerna deltog i medeltal i utbildning i 7,9 dagar och kvinnorna i 4,8 dagar.

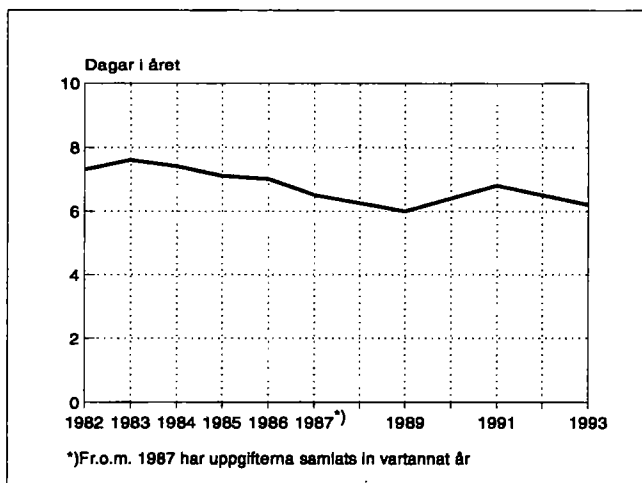
Vid sidan av personalutbildningen omfattade arbetskraftsundersökningen företagens deltagande i arbetsutbildning år 1993. Med arbetsutbildning för företagare avses all utbildning i anslutning till yrket eller arbetet som företagare eller någon utomstående, t.ex. en företagarens organisation bekostat. I medeltal fick företagare utbildning i 9,5 dagar per deltagare. Andelen företagare som deltog i utbildning var år 1993 på samma nivå som år 1991. Däremot var antalet utbildningsdagar drygt tre dagar större än 1991. År 1993 fick var tionde deltagare utbildning i tre veckor eller längre. Två år tidigare fick drygt två procent av företagen så mycket utbildning.

Uppgifterna om deltagande i personalutbildning bland löntagare åren 1982–1993 och om deltagande i arbetsutbildning bland företagare åren 1991 och 1993 baserar sig på Statistikcentralens arbetskraftsundersökning för åren 1982–1993. Årsintervjun för arbetskraftsundersökningen genomförs på ett urval om ungefär 6 900 personer som upphöjts att motsvara hela den 15–64-åriga befolkningen efter kön, ålder och område. Från och med 1987 har uppgifterna samlats in vartannat år.

1 Personer som deltagit i personalutbildning av samtliga löntagare 1982–1993

2 Utbildningsdagar i personalutbildning per deltagare 1982–1993

3 Personer som deltagit i personalutbildning 1982–1993

År	Löntagare totalt	Löntagare som deltagit i personalutbildning	Andel av samtliga löntagare	Utbildningsdagar totalt	Utbildningsdagar/deltagare	Antal utbildningsdagar per samtliga löntagare
	Tusen	Tusen	%	Tusen		
1982	1 979	565	28,6	4 125	7,3	2,1
1983	1 997	569	28,5	4 324	7,6	2,2
1984	2 047	626	30,6	4 632	7,4	2,3
1985	2 067	652	31,5	4 629	7,1	2,2
1986	2 042	667	32,7	4 669	7,0	2,3
1987	2 012	693	34,4	4 505	6,5	2,2
1989	2 073	907	43,8	5 442	6,0	2,6
1991	1 890	788	41,7	5 358	6,8	2,8
1993	1 650	684	41,4	4 241	6,2	2,6

Summary: Participation in In-service Training in 1993

Nearly 700,000 employees, or about 41.4 per cent, participated in in-service training in 1993. The economic recession decreased the number of participants: four years earlier, the proportion of those participating in training was 2.5 percentage points larger. Of women, 44 per cent participated in training; of men, 39 per cent.

In-service training here refers to such employer-sponsored training programmes which employees attend at full or reduced pay or against full or partial compensation (in money or in time off) for lost free time. Employer-sponsored training covers only training related to the main job.

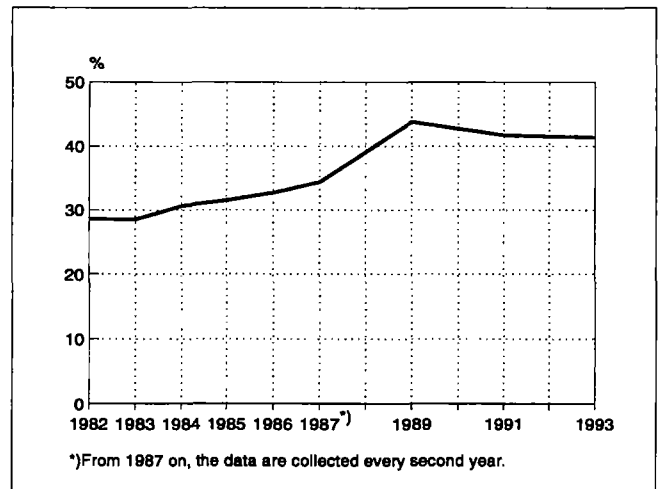
In 1993, as in previous years, the proportion of employees participating in in-service training was largest among university or institute graduates aged 35–44 who served as upper-level white-collar workers in the service sector and lived in urban municipalities. However, due to the recession, the participation of university and institute graduates and upper-level white-collar workers diminished the most.

Employees participating in in-service training received 6.2 days of training on average. Men averaged three days of training more than women: the figure was 7.9 training days for men and 4.8 for women.

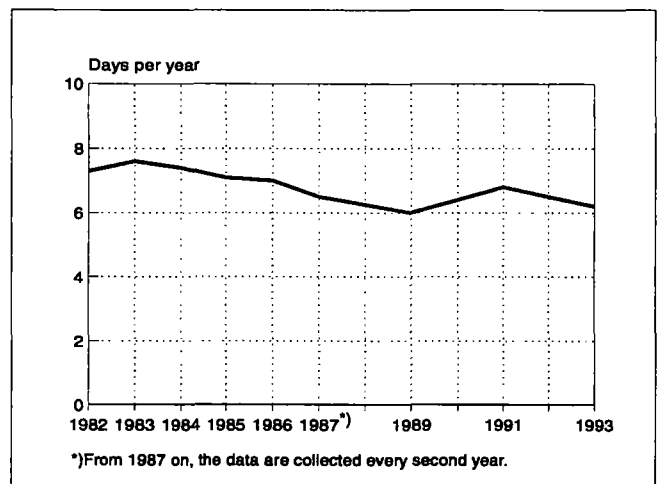
In addition to studying participation in in-service training by employees, the 1993 Labour Force Survey also considered participation in professional training by the self-employed. Professional training for the self-employed refers to all training related to some trade or profession and the costs of which are borne by the participating self-employed persons or by the respective professional organisations, etc. In 1993, a total of 90,000 self-employed, or more than one in four, participated in such training, receiving 9.5 days of training on average. The proportion of self-employed participating in training was at the same level in 1993 than in 1991, but the number of training days was over three days higher than in 1991. Of the self-employed participating in training in 1993, one in ten received training for three weeks or longer, whereas two years earlier, the corresponding figure was just over 2 per cent.

The participation data on in-service training in 1982–1993 and on professional training for the self-employed in 1991 and 1993 derive from Statistics Finland's Labour Force Surveys from 1982–1993. The sample for the supplementary Labour Force Survey interview, comprising some 6,900 people, has been raised to correspond to the entire population aged 15–64 years as stratified according to sex, age and region. Since 1987, the supplementary interview has been conducted every second year.

1 In-service training: number of participants as a proportion of all employees in 1982–1993

2 In-service training: number of training days per trainee in 1982–1993

3 In-service training: participating employees in 1982–1993

Year	Employees, total	Employees participating in training	As a proportion of all employees	Training days, total	Training days per trainee	Training days per employee
	Thousands	Thousands	%	Thousands		
1982	1 979	565	28.6	4 125	7.3	2.1
1983	1 997	569	28.5	4 324	7.6	2.2
1984	2 047	626	30.6	4 632	7.4	2.3
1985	2 067	652	31.5	4 629	7.1	2.2
1986	2 042	667	32.7	4 669	7.0	2.3
1987	2 012	693	34.4	4 505	6.5	2.2
1989	2 073	907	43.8	5 442	6.0	2.6
1991	1 890	788	41.7	5 358	6.8	2.8
1993	1 650	684	41.4	4 241	6.2	2.6

1 Henkilöstökoulutus iän ja sukupuolen mukaan

Henkilöstökoulutuksella tarkoitetaan tässä tilastossa työnantajan kustantamaa mitä tahansa koulutusta, ammattiin liittyvää tai ammattiyhdistyskoulutusta, johon osallistumisajalta työnantaja on maksanut palkkaa tai korvannut menetetyt vapaa-ajan rahassa tai vapaana. Palkka tai korvaus voi olla osittainenkin. Työnantajan kustantama koulutus koskee vain päätyöpaikkaa. Tilastossa ovat mukana 15–64 -vuotiaat palkansaajat ja tilaston tiedot ovat vuosilta 1982–1993.

Henkilöstökoulutusta käsittelevät kysymykset ovat liitteessä 1, sivulla 35.

Vuonna 1993 henkilöstökoulutukseen osallistui 684 000 palkansaajaa, mikä on 41,4 prosenttia kaikista palkansaajista. Neljä vuotta aiemmin, jolloin taloudellisen taantumun seuraukset eivät vielä näkyneet, koulutukseen osallistuneiden osuus oli 2,5 prosenttiyksikköä suurempi.

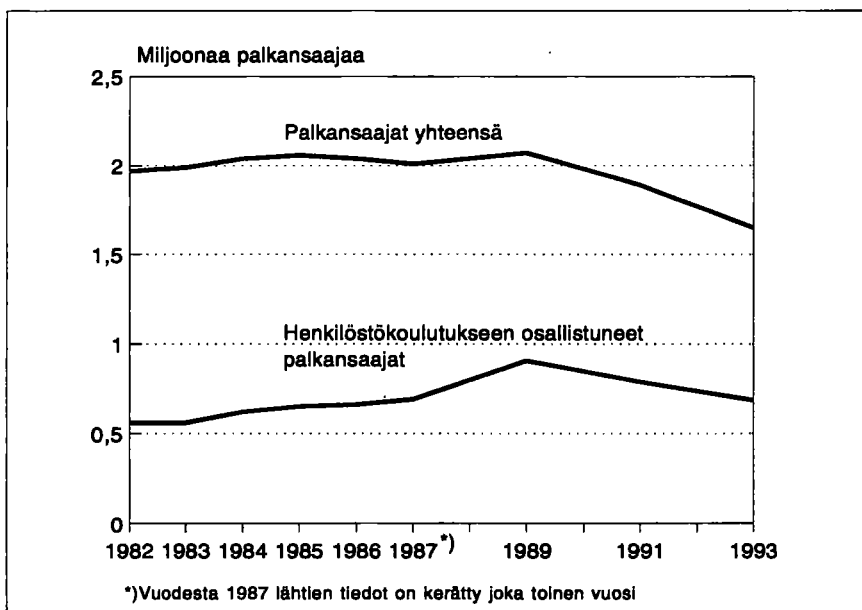
Laman aikana henkilöstökoulutukseen osallistuneiden palkansaajien määrä väheni enemmän kuin palkansaajien yhteismäärä. Vuoteen 1989 verrattuna henkilöstökoulutukseen osallistuneiden palkansaajien määrä väheni neljäsosalla ja palkansaajien yhteismäärä viidesosalla vuonna 1993.

1980-luvulla talouskasvun vallitessa palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistuminen lisääntyi lähes vuosittain. Kasvu oli erityisen nopeaa vuosikymmenen loppupuolella. Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden palkansaajien osuus on kasvanut 1980-luvun alkupuolen vajaasta 30 prosentista 1990-luvun alun runsaaseen 40 prosenttiin.

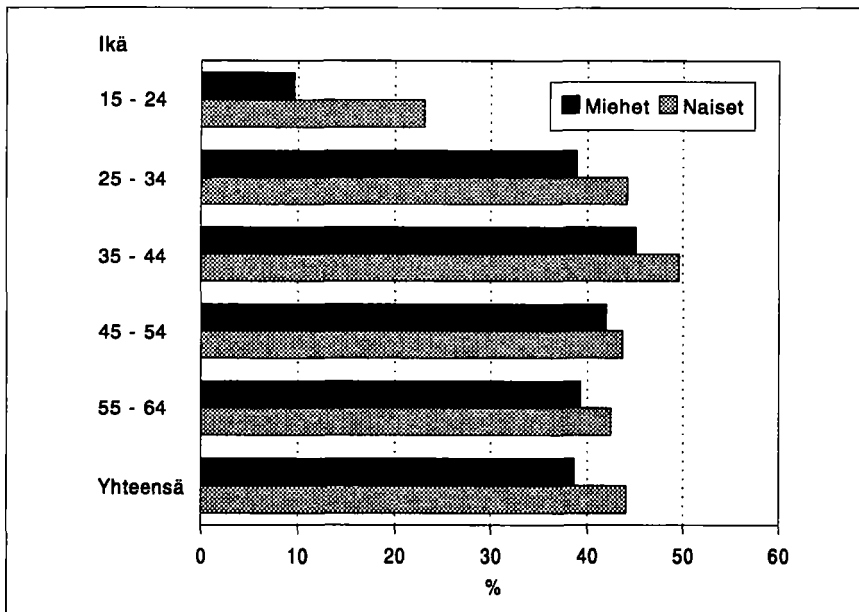
3 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat 1982–1993

Vuosi	Palkan- saajia yhteensä	Henkilöstö- koulutuk- seen osal- listuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkan- saajista	Koulutus- päiviä yhteensä	Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti	Koulutus- päiviä kaikkia palkan- saajia kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia		
1982	1 979	565	28,6	4 125	7,3	2,1
1983	1 997	569	28,5	4 324	7,6	2,2
1984	2 047	626	30,6	4 632	7,4	2,3
1985	2 067	652	31,5	4 629	7,1	2,2
1986	2 042	667	32,7	4 669	7,0	2,3
1987	2 012	693	34,4	4 505	6,5	2,2
1989	2 073	907	43,8	5 442	6,0	2,6
1991	1 890	788	41,7	5 358	6,8	2,8
1993	1 650	684	41,4	4 241	6,2	2,6

Vuonna 1993 kaikista miespalkansaajista 39 prosenttia osallistui henkilöstökoulutukseen ja naispalkansaajista 44 prosenttia. Vuosina 1982–1984 miehet osallistuivat hieman enemmän koulutukseen kuin naiset, vuodesta 1987 lähtien naiset puolestaan ovat osallistuneet koulutukseen hieman miehiä enemmän.

4 Palkansaajien yhteismäärä ja henkilöstökoulutukseen osallistuneiden palkansaajien määrä 1982–1993

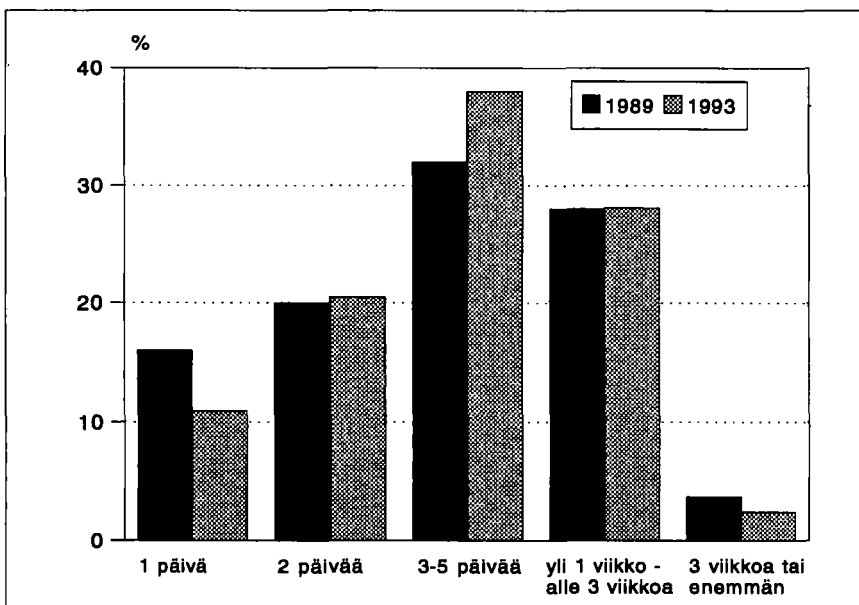
5 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista iän ja sukupuolen mukaan 1993

Ikäryhmittäin tarkasteltuna edelleenkin eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat 35-44 -vuotiaat palkansaajat, joista vajaa puolet osallistui koulutukseen. Tämän ikäisistä miespalkansaajista 45 prosenttia ja naispalkansaajista 50 prosenttia osallistui henkilöstökoulutukseen vuonna 1993.

Vaikka työnantajat kouluttivat eniten 35-44-vuotiaita palkansaajia niin he alkoivat kouluttaa myös vanhempia palkansaajia aikaisempaa enemmän vuonna 1993. Vuoteen 1989 verrattuna on ainoastaan vanhimman palkansaajaikäryhmän, 55-64-vuotiaiden, henkilöstökoulutukseen osallistumisosuus kasvanut. Tämän ikäisistä miespalkansaajista vuonna 1989 koulutukseen osallistui 37,5 prosenttia, kun neljä vuotta myöhemmin osallistuneita

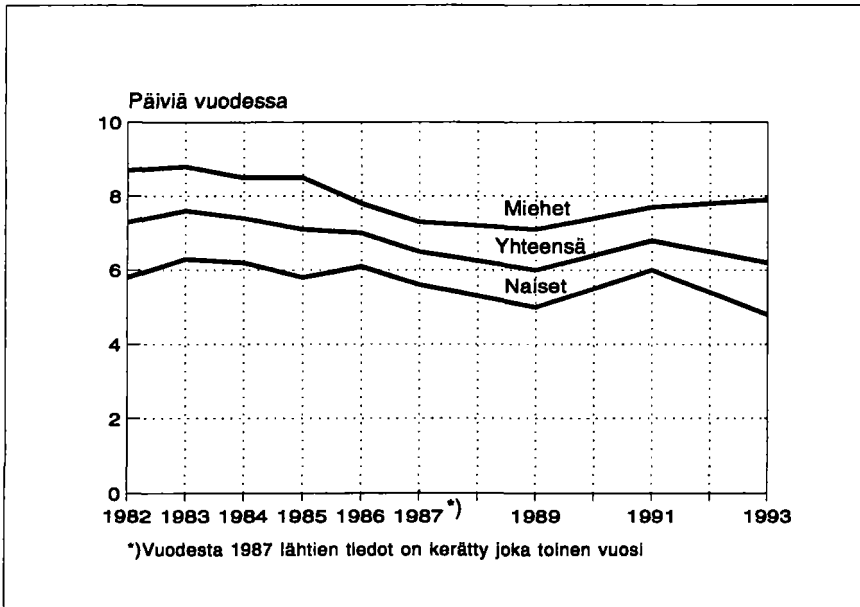
oli 1,8 prosenttiyksikköä enemmän. Vastaavan ikäisistä naispalkansaajista vuonna 1989 koulutukseen osallistui 39,3 prosenttia ja neljä vuotta myöhemmin 3,2 prosenttiyksikköä enemmän. Kaikkien muiden ikäryhmien koulutukseen osallistumisosuus väheni vuoteen 1989 verrattuna.

Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat saivat vuonna 1993 yhteensä noin 4,2 miljoonaa koulutuspäivää, mikä on noin 1,2 miljoonaa päivää vähemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Henkilöstökoulutuspäivien määrä kasvoi lähes vuosittain 1980-luvulla ollen suurimmillaan vuonna 1989 runsas 5,4 miljoonaa päivää. Lamavuonna 1993 koulutuspäivien määrä putosi 1980-luvun alun tasolle.

6 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat vuoden aikana saadun koulutuspäivien määrän mukaan 1989 ja 1993

7 Henkilöstökoulutuksen koulutuspäivät
vuodessa osallistujaa kohti sukupuolen
mukaan 1982–1993

Henkilöstökoulutukseen osallistunut palkansaaja sai vuonna 1993 koulutusta keskimäärin 6,2 päivää, hieman enemmän kuin vuonna 1989. 1980-luvulla koulutuspäivien määrä osallistujaa kohti laski lähes vuosittain. Eniten päiviä oli vuonna 1983, jolloin koulutukseen osallistunut sai keskimäärin 7,6 päivää henkilöstökoulutusta ja vähiten vuonna 1989, 6,0 päivää.

Yhä useampi palkansaaja sai enemmän koulutuspäiviä kuin neljä vuotta aiemmin. Vuonna 1993 yhteensä 3–5 päivää koulutukseen osallistuneiden palkansaajien osuus kasvoi 38 prosenttiin osallistuneista (vuonna 1989 32 % osallistuneista) ja yhden

päivän koulutukseen osallistuneiden osuus väheni 11 prosenttiin (vuonna 1989 16 %).

Henkilöstökoulutukseen osallistuneet miehet ovat vuodesta 1982 lähtien saaneet keskimäärin vajaan kahdesta päivästä noin kolmeen päivään enemmän koulutusta vuosittain kuin naiset. Lomavuonna 1993 työnantajat kouluttivat erityisesti naisia aikaisempaa lyhyemmän ajan: kun miehet saivat koulutusta keskimäärin 7,9 päivää niin naiset saivat 4,8 päivää. Erotus on miesten hyväksi 3,1 päivää. Vuoteen 1989 verrattuna miesten sama koulutus piteni vuonna 1993 keskimäärin 0,8 päivällä kun taas naisten lyheni 0,2 päivällä.

2 Henkilöstökoulutus peruskoulutuksen mukaan

Henkilöstökoulutukseen osallistuivat vuonna 1993 suhteellisesti eniten, samoin kuin aikaisemmin, korkea-asteen koulutuksen (ammattillisten oppilaitosten 4–5-vuotisen koulutuksen tai korkeakoulututkinnon) suorittaneet palkansaajat, joista 61 prosenttia osallistui koulutukseen. Keskiasteen koulutuksen (ylioppilastutkinnon tai ammatillisten oppilaitosten enintään 3-vuotisen koulutuksen) suorittaneista 41 prosenttia ja perusasteen koulutuksen (kansa-, keski- ja peruskoulun) suorittaneista 29 prosenttia osallistui henkilöstökoulutukseen.

Lama vähensi korkea-asteen koulutuksen saaneiden palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistumista selvästi vuonna 1993: osallistujia oli 17 prosenttiyksikköä vähemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Sen sijaan koulutukseen osallistuneiden osuus perusasteen ja keskiasteen koulutuksen saaneista palkansaajista väheni vain noin kaksi prosenttiyksikköä vuoteen 1989 verrattuna.

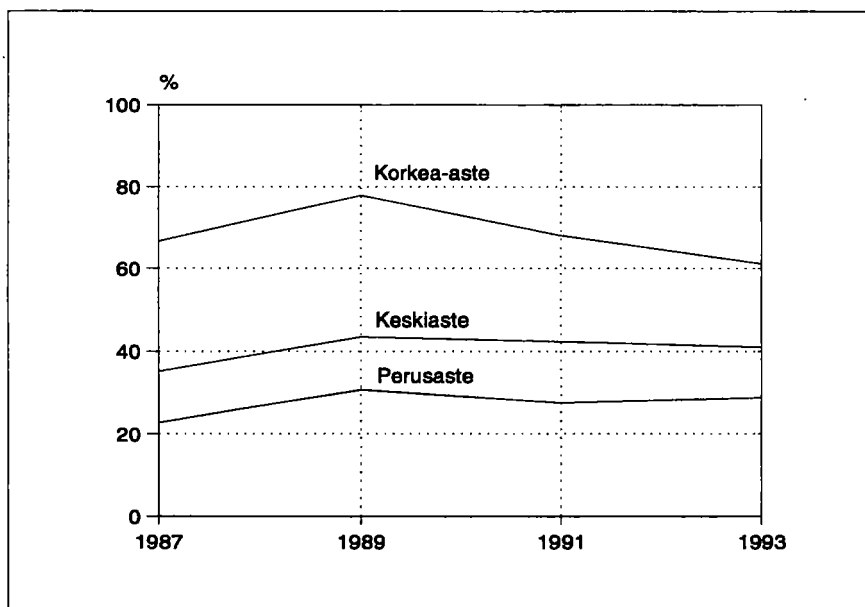
Korkea-asteen koulutuksen hankkineet palkansaajat saivat kuitenkin eniten koulutuspäiviä vuonna 1993, keskimäärin 7,6 päivää osallistujaa kohti. Keskiasteen koulutuksen suorittaneet palkansaajat olivat koulutuksessa keskimäärin 5,8 päivää ja perusasteen palkansaajat 5,5 päivää.

Vuonna 1993 keskiasteen palkansaajat saivat keskimäärin vajaa puoli päivää vähemmän koulutusta kuin neljä vuotta aiemmin. Korkea-asteen palkansaajat saivat runsas puoli päivää enemmän ja perusasteen palkansaajat lähes päivän enemmän koulutusta vuoteen 1989 verrattuna.

Naiset osallistuivat miehiä useammin henkilöstökoulutukseen kaikilla koulutusasteilla, esim. keskiasteen naispalkansaajista koulutukseen osallistui 44 prosenttia ja miespalkansaajista 38 prosenttia vuonna 1993.

8 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 1993

Koulutusaste Sukupuoli	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstö- koulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkan- saajista	Koulutus- päiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
Perusaste	447	129	28,8	5,5
Miehet	222	62	27,8	5,7
Naiset	225	67	29,8	5,2
Keskiaste	891	364	40,9	5,8
Miehet	434	163	37,5	7,7
Naiset	456	201	44,1	4,2
Korkea-aste	312	191	61,1	7,6
Miehet	142	84	58,8	9,9
Naiset	170	107	63,1	5,8
Yhteensä	1 650	684	41,4	6,2

9 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista peruskoulutuksen mukaan 1987–1993

Vuoteen 1989 verrattuna korkea-asteen koulutuksen hankkineiden miespalkansaajien koulutukseen osallistuminen väheni enemmän kuin naisten: vuonna 1989 koulutukseen osallistui miespalkansaajista 79 prosenttia ja vuonna 1993 20 prosenttiyksikköä vähemmän. Korkea-asteen koulutuksen suorittaneista naispalkansaajista koulutukseen osallistui vuonna 1989 77 prosenttia ja vuonna 1993 14 prosenttiyksikköä vähemmän. Keskiasteen koulutuksen hankkineiden miespalkansaajien koulutukseen osallistuminen väheni lähes viidellä prosenttiyksiköllä ja perusasteen naispalkansaajien lähes kolmella prosenttiyksiköllä vuonna 1993 vuoteen 1989 verrattuna.

Vaikka miehet osallistuivat henkilöstökoulutukseen naisia vähemmän, he saivat kuitenkin enemmän koulutuspäiviä kuin naiset. Perusasteella miespalkansaajat saivat koulutusta keskimäärin 5,7 päivää osallistujaa kohti ja naispalkansaajat 5,2 päivää. Keskiasteen miespalkansaajat saivat koulutusta keskimäärin 7,7 ja naispalkansaajat 4,2 päivää. Suurin ero koulutuksen pituudessa oli korkea-asteella: miespalkansaajat saivat koulutusta keskimäärin 9,9 päivää kun taas naispalkansaajat saivat koulutusta yli neljä päivää vähemmän kuin miehet, 5,8 päivää vuonna 1993.

3 Henkilöstökoulutus sosioekonomisen aseman mukaan

Suhteellisesti eniten henkilöstökoulutukseen osallistuvat ylemmät toimihenkilöt, joista 60 prosenttia osallistui koulutukseen vuonna 1993. Alemmista toimihenkilöistä koulutukseen osallistui puolet ja työntekijöistä runsas viidesosa.

Ylempien toimihenkilöiden henkilöstökoulutukseen osallistuminen väheni selvästi vuonna 1993 vuoteen 1989 verrattuna. Kun vuonna 1989 koulutukseen otti osaa 75 prosenttia ylemmistä toimihenkilöistä niin neljä vuotta myöhemmin osallistuneita oli 15 prosenttiyksikköä vähemmän. Sen sijaan alempien toimihenkilöiden koulutukseen osallistuminen väheni vain hieman vuonna 1993 verrattuna vuoteen 1989. Tilanne oli samanlainen työntekijöillä.

Vähiten koulutuspäiviä oli työntekijöillä, jotka olivat koulutuksessa keskimäärin 4,3 päivää vuonna 1993. Alemmat toimihenkilöt saivat koulutusta keskimäärin 1,5 päivää enemmän kuin työntekijät eli 5,8 päivää. Ylemmät toimihenkilöt käyttivät työntekijöihin verrattuna henkilöstökoulutukseen lähes kaksi kertaa pidemmän ajan, keskimäärin 8,1 päivää.

Lama on leikannut ainoastaan työntekijöiden koulutuspäiviä. Vuoteen 1989 verrattuna työntekijöiden koulutukseen käyttämä aika lyheni runsaalla päivällä vuonna 1993. Alempien toimihenkilöiden koulutukseen käyttämä aika kasvoi hieman ja ylempien toimihenkilöiden runsaalla puolella päivällä.

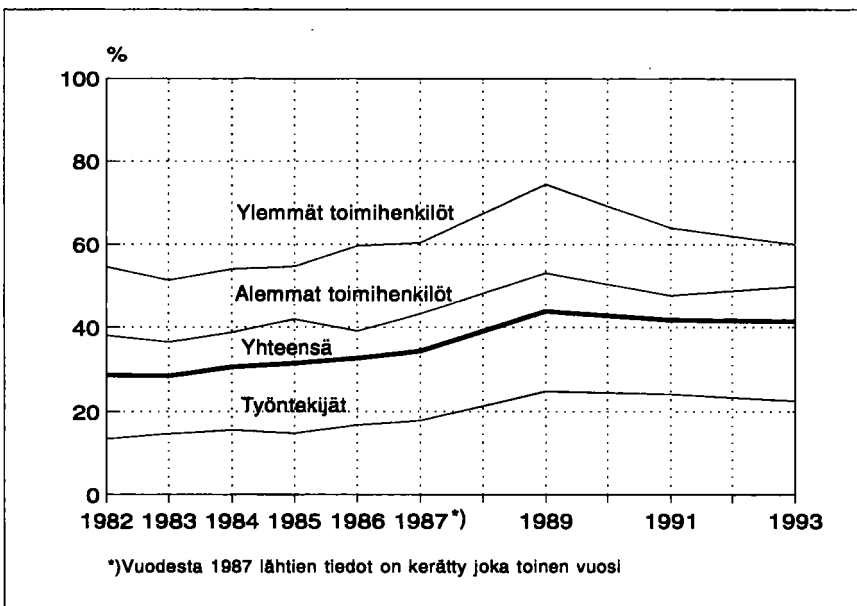
Ylemmät toimihenkilömiehet ja -naiset osallistuivat lähes yhtä paljon henkilöstökoulutukseen vuonna 1993. Alemmista toimihenkilömiehistä runsas puolet ja -naisista alle puolet osallistui koulutukseen.

10 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat sosioekonomisen aseman mukaan 1993

Sosioekonominen asema	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstökoulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkansaajista	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
Ylemmät toimihenkilöt	348	207	60,0	8,1
Alemmat toimihenkilöt	657	328	49,9	5,8
Työntekijät	626	141	22,5	4,3
Tuntematon	21	8	35,9	..
Yhteensä	1 650	684	41,4	6,2

seen. Työntekijämiehistä vajaa neljäsosa ja -naisista viidesosa osallistui koulutukseen.

Saadun koulutuksen määrässä oli vuonna 1993 selviä eroja sukupuolten välillä: työntekijätasolla miehet osallistuivat koulutukseen keskimäärin 4,7 päivää ja naiset 3,4 päivää. Ylemmät toimihenkilömiehet saivat keskimäärin 9,8 päivää koulutusta ja -naiset 6,1 päivää. Alemmat toimihenkilömiehet olivat lähes kaksi kertaa pidemmän ajan koulutuksessa kuin naiset: miehillä koulutuspäiviä oli keskimäärin 8,9 ja naisilla 4,5.

11 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista sosioekonomisen aseman mukaan 1982-1993

4 Henkilöstökoulutus työnantajan mukaan

Vuonna 1993 suhteellisesti eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat valtion palkansaajat, joista 56 prosenttia osallistui koulutukseen vuonna 1993. Kuntien ja kuntainliittojen palkansaajista 47 prosenttia ja yksityisen sektorin palkansaajista 36 prosenttia otti osaa koulutukseen.

Valtion palkansaajista lähes yhtä suuri osuus osallistui henkilöstökoulutukseen vuonna 1993 kuin neljä vuotta aiemmin. Sen sijaan vuonna 1993 laman vaikutukset näkyivät kuntasektorilla, jossa koulutukseen osallistuneiden osuus väheni seitsemän prosenttiyksikköä ja yksityisellä sektorilla, jossa osallistuneiden osuus väheni runsaat kaksi prosenttiyksikköä vuoteen 1989 verrattuna.

Valtion palkansaajat saivat myös eniten koulutuspäiviä vuonna 1993, keskimäärin 10 päivää osallistujaa kohti. Lähes puolet vähemmän koulutuspäiviä oli kuntien, kuntainliittojen ja yksityisen sektorin palkansaajilla, jotka osallistuivat koulutukseen runsaat viisi päivää.

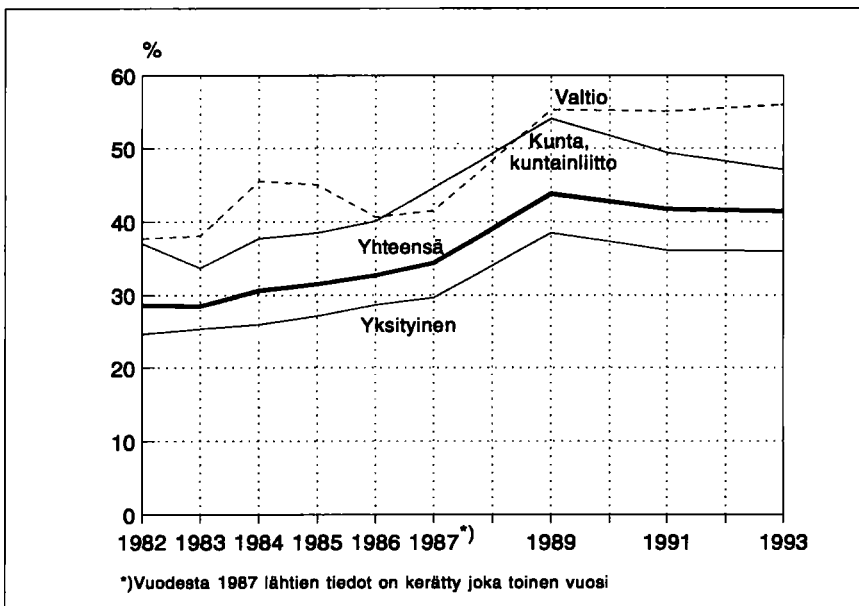
Ainoa ryhmä, jolla koulutuspäivät olivat lisääntyneet vuoteen 1989 verrattuna, oli valtion palkansaajat. He osallistuivat kolme päivää enemmän koulutukseen vuonna 1993. Kuntasektorin palkansaajilla koulutuspäivien määrä oli pysynyt lähes samana ja yksityisellä sektorilla vähentynyt runsaalla puolella päivällä vuoteen 1989 verrattuna.

Valtion mies- ja naispalkansaajat osallistuivat lähes yhtä paljon koulutukseen vuonna 1993.

12 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat työnantajan mukaan 1993

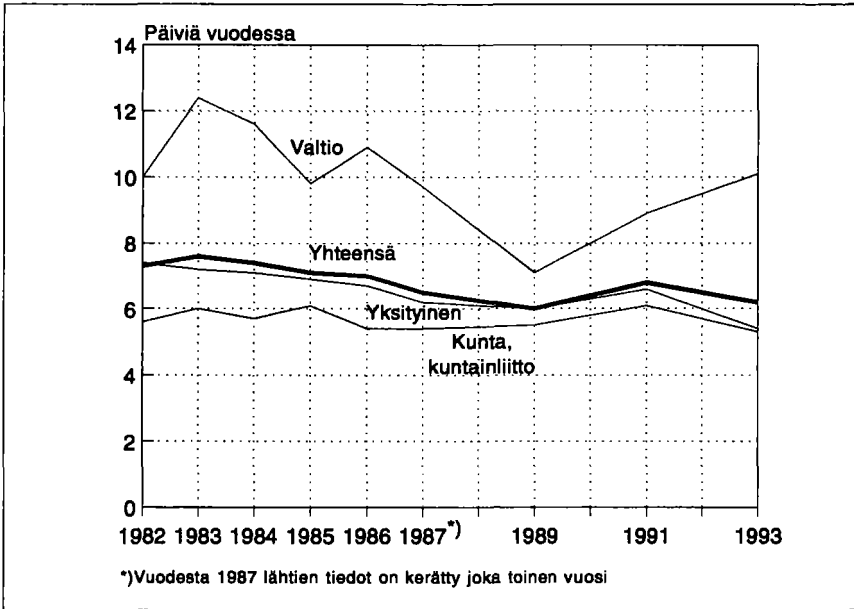
Työnantajatyppi	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstökoulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkansaajista	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
Valtio	219	123	56,0	10,1
Kunta, kuntainliitto	410	193	47,1	5,3
Yksityinen	1 014	366	36,0	5,4
Turtematon	6	..	..	..
Yhteensä	1 650	684	41,4	6,2

Kuntien ja kuntainliittojen miespalkansaajista koulutukseen osallistui 40 prosenttia ja naispalkansaajista kymmenen prosenttiyksikköä enemmän eli 50 prosenttia. Yksityisellä sektorilla miehet osallistuivat hieman naisia enemmän koulutukseen.

13 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista työnantajan mukaan 1982–1993

**14 Henkilöstökoulutuksen koulutuspäivät
vuodessa osallistujaa kohti työnantajan
mukaan 1982–1993**

Naisten ja miesten koulutuspäivien määrässä oli huomattava ero valtion palkansaajilla vuonna 1993. Valtion palkansaajamiehet osallistuivat koulutukseen keskimäärin 13 päivää, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin naisten saama koulutus, 6,2 päivää.

Kunnissa ja kuntainliitoissa miehet saivat keskimäärin puolitoista päivää enemmän koulutusta kuin naiset vuonna 1993. Yksityisellä sektorilla ero koulutuspäivien määrässä oli kaksi päivää miesten hyväksi.

5 Henkilöstökoulutus toimialan mukaan

Eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat julkisten ja muiden palvelutoimialojen palkansaajat, joista puolet osallistui koulutukseen vuonna 1993. Sekä liikenteen että rahoitus-, vakuutus- ja liike-elämää palvelevien toimialojen palkansaajista koulutukseen osallistui runsas 40 prosenttia. Edelleen suhteellisesti vähiten henkilöstökoulutukseen osallistujia oli rakennusalalla, jossa noin joka viides palkansaaja otti osaa koulutukseen.

Laman seurauksena väheni rahoitus-, vakuutus- ja liike-elämän sekä maa- ja metsätalouden palkansaajien koulutukseen osallistuminen vuonna 1993. Näillä aloilla koulutukseen osallistuneiden osuus on vähentynyt noin 10 prosenttiyksikköä vuodesta 1989. Kauppa ja ravitsemistoimialalla sekä julkisilla ja muilla palvelutoimialoilla koulutukseen osallistuneiden palkansaajien osuus on vähentynyt viisi prosenttiyksikköä vuodesta 1989.

Eniten henkilöstökoulutuspäiviä saivat rakennusalalla sekä julkisilla ja muilla palvelutoimialoilla työskentelevät palkansaajat, lähes seitsemän päivää osallistujaa kohti vuonna 1993. Vähiten koulutuspäiviä oli kauppa ja ravitsemistoimialojen palkansaajilla, jotka osallistuivat koulutukseen keskimäärin viisi päivää.

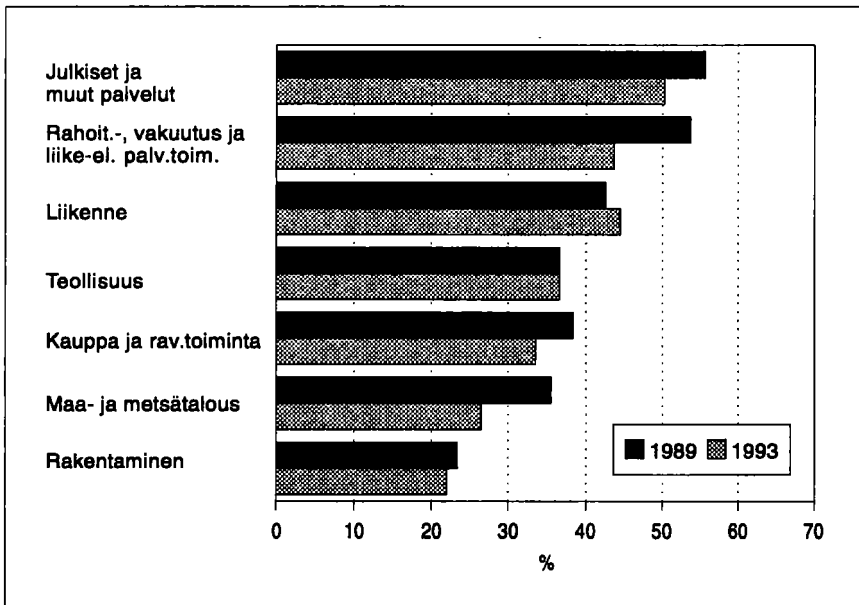
Useimmilla toimialoilla ei henkilöstökoulutuspäivien määrässä ollut tapahtunut muutoksia vuonna 1993 verrattuna neljä vuotta aikaisempaan tilanteeseen. Maa- ja metsätalouden palkansaajat saivat vuonna 1993 keskimäärin runsaan päivän enemmän koulutusta kuin vuonna 1989. Sen sijaan teollisuustoimialojen palkansaajien koulutuspäivät vähenivät: kun vuonna 1989 koulutusta oli keskimäärin 6,3 päivää vuonna 1993 sitä oli noin päivän vähemmän.

15 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat toimialan¹⁾ mukaan 1993

Toimiala	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstökoulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkansaajista	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
Maa- ja metsätalous	37	10	26,5	6,5
Teollisuus	359	132	36,6	5,4
Rakentaminen	90	20	22,0	6,9
Kauppa ja rav.toim.	240	81	33,5	4,9
Liikenne	145	64	44,5	6,8
Rahoit-, vakuutus ja liike-el. palv.toim.	175	76	43,7	6,5
Julkiset ja muut palvelut	592	298	50,3	6,7
Tuntematon	11	..	..	..
Yhteensä	1 650	684	41,4	6,2

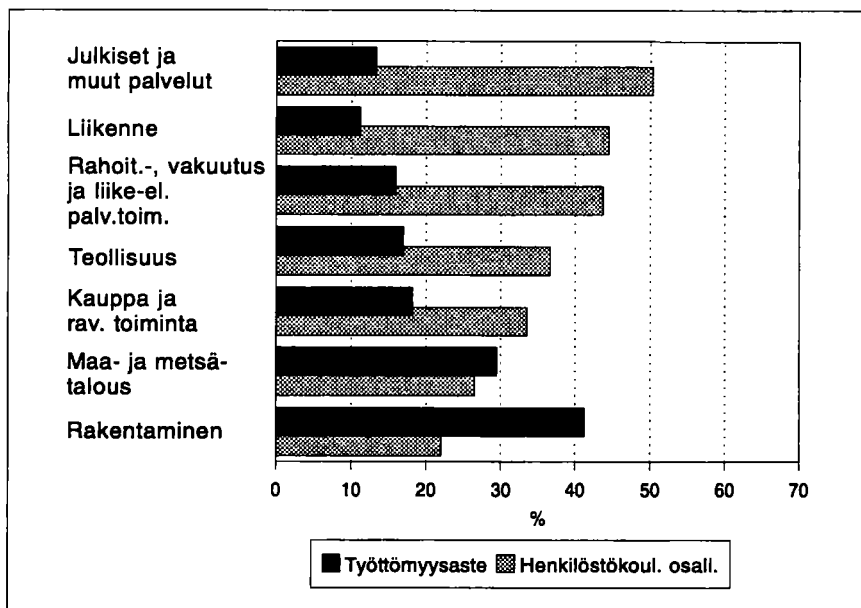
¹⁾ Toimialaluokitus 1988.

Palkansaajien työttömyysaste eli työttömien prosentiosuus työvoimasta oli 17,8 prosenttia loppuvuodesta 1993 (Tilastokeskuksen työvoimatilasto, 4. neljännes: loka-, marras- ja joulukuu 1993). Suurin työttömyysaste oli rakennusalalla, jonka palkansaajista oli työttömiä 41,2 prosenttia. Myös maa- ja metsätalouden palkansaajien työttömyysaste oli keskimääräistä korkeampi, 29,5 prosenttia.

16 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista toimialan mukaan 1989 ja 1993

17 Työttömyysaste ja henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista toimialoittain 1993

Edellä mainituilla toimialoilla oli myös henkilöstökoulutukseen osallistuneiden palkansaajien osuus keskimääräistä pienempi. Kun palkansaajista kaikkiaan 41,4 prosenttia osallistui henkilöstökoulutukseen vuonna 1993 niin rakennustoimialan palkansaajista koulutukseen osallistui 22 prosenttia ja maa- ja metsätaloustoimialan palkansaajista 26,5 prosenttia.

Toimialoilla, joilla työttömyysaste oli keskimääräistä alhaisempi, osallistuttiin myös keskimääräistä enemmän henkilöstökoulutukseen. Julkisten ja muiden palvelujen toimialalla työttömyysprosentti oli 13,3 ja henkilöstökoulutukseen osallistui puolet toimialan palkansaajista. Liikenteen toimialalla työttömyysprosentti oli 11,2 ja henkilöstökoulutukseen osallistui 44,5 prosenttia palkansaajista.

6 Henkilöstökoulutus ammattiryhmän mukaan

Ammattiryhmittäin tarkasteltuna eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat hallinto- ja toimistotyötä tekevät palkansaajat, joista lähes 60 prosenttia osallistui koulutukseen vuonna 1993. Teknillistä, tieteellistä, opetus- ym. humanistista työtä tekevästä palkansaajista 55 prosenttia osallistui koulutukseen ja terveydenhuollon ja sosiaalialan työtä tekevästä palkansaajista 54 prosenttia. Suhteellisesti vähiten koulutukseen osallistuivat teollisuus- ja rakennustyötä tekevät palkansaajat, joista lähes joka neljäs osallistui koulutukseen vuonna 1993.

Lama vähensi erityisesti teknillistä, tieteellistä, opetus- ym. humanistista työtä tekevien palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistumista. Kun vuonna 1989 koulutukseen osallistui 67 prosenttia palkansaajista oli vuonna 1993 osallistujia lähes 13 prosenttiyksikköä vähemmän. Vuonna 1993 koulutukseen osallistuneiden hallinto- ja toimistotyön palkansaajien osuus väheni kuusi prosenttiyksikköä ja palvelutyön palkansaajien neljä prosenttiyksikköä vuoteen 1989 verrattuna.

Eniten henkilöstökoulutuspäiviä oli palvelutyön palkansaajilla, jotka ottivat osaa koulutukseen runsaat 10 päivää vuonna 1993. Noin seitsemän päivää koulutuksessa olivat maa- ja metsätaloustyötä, kuljetus- ja liikennetyötä sekä teknillistä, tieteellistä, opetus- ym. humanistista työtä tekevät palkansaajat. Vähiten päiviä oli teollisuus- ja rakennustyön palkansaajilla (keskimäärin 4,4 päivää) ja kaupallisen työn palkansaajilla (4,7 päivää).

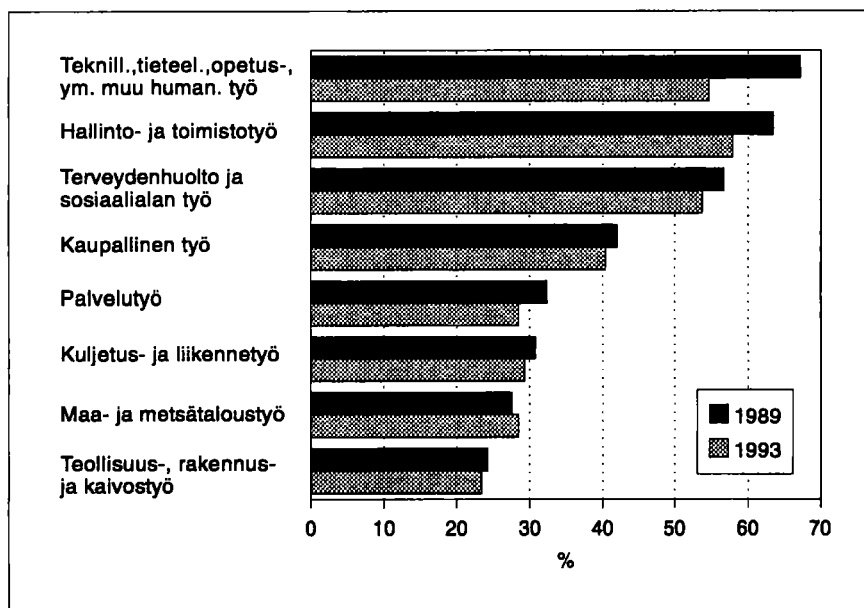
Palvelutyötä tekevät palkansaajat osallistuivat vuonna 1993 henkilöstökoulutukseen runsaat neljä päivää enemmän kuin vuonna 1989. Maa- ja metsätaloustyön palkansaajat saivat vuonna 1993 lähes

18 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ammattiryhmän¹⁾ mukaan 1993

Ammattiryhmä	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstökoulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkansaajista	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
Teknill., tieteel., opetus-, ym. human. työ	281	154	54,6	6,8
Terv.huolto ja sos.alan työ	219	118	53,7	5,5
Hallinto- ja toimistotyö	269	156	57,9	6,0
Kaupallinen työ	174	70	40,4	4,7
Maa- ja metsätal.työ	37	10	28,5	7,0
Kuljetus- ja liikennetyö	105	31	29,3	6,8
Teoll., rakenn., kaivostyö	342	80	23,4	4,4
Palvelutyö ym.	203	58	28,5	10,4
Tuntematon	20	..	..	..
Yhteensä	1 650	684	41,4	6,2

¹⁾ Ammattiluokitus 1987.

kolme päivää ja kuljetus- ja liikennetyön palkansaajat runsaan päivän enemmän koulutusta kuin neljä vuotta aiemmin. Aikaisempaa vähemmän koulutuspäiviä saivat teollisuus- ja rakennustyön palkansaajat (lähes kaksi päivää vähemmän) ja kaupallisen työn palkansaajat (noin päivän vähemmän) vuonna 1993.

19 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista ammattiryhmän mukaan 1989 ja 1993

7 Henkilöstökoulutus säännöllisen työajan mukaan

Suhteellisesti eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat palkansaajat, joiden säännöllinen viikkotyöaika oli 30–39 tuntia ja 41 tuntia tai sitä enemmän. Vähiten koulutukseen osallistuivat osa-aikatyötä, alle 30 tuntia viikossa, tekevät palkansaajat.

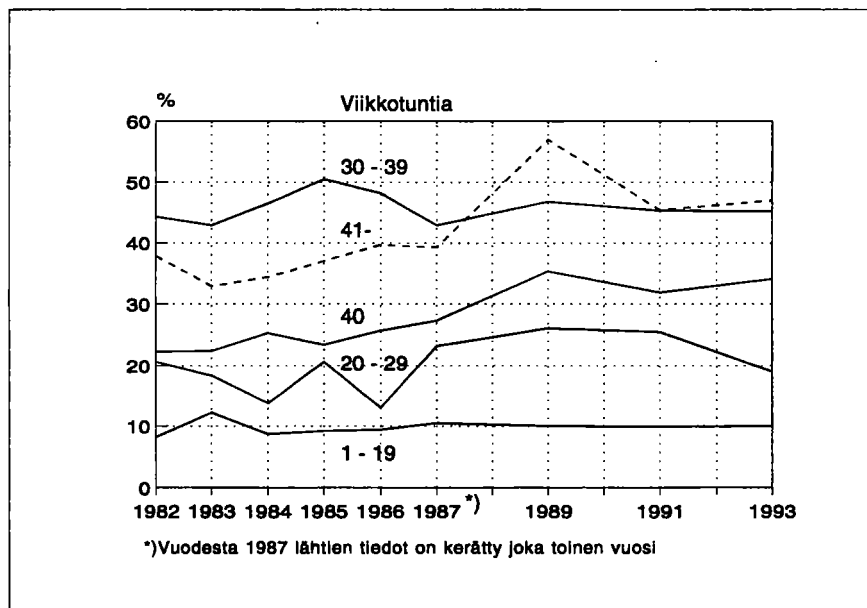
41 tuntia tai sitä enemmän viikossa työskentelevistä palkansaajista 47 prosenttia osallistui henkilöstökoulutukseen vuonna 1993. Neljä vuotta aiemmin koulutukseen osallistuneiden osuus oli 10 prosenttiyksikköä suurempi. Myös osa-aikatyötä 20–29 tuntia viikossa tekevien palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistuminen väheni vuonna 1993. Kun em. palkansaajista vajaa viidesosa osallistui koulutukseen vuonna 1993 oli osallistujia neljä vuotta aikaisemmin seitsemän prosenttiyksikköä enemmän. Muissa työaikaryhmissä koulutukseen osallistuneiden osuudet pysyivät lähes samoina vuonna 1993 vuoteen 1989 verrattuna.

Eniten henkilöstökoulutuspäiviä saivat 41 tuntia tai enemmän työskentelevät palkansaajat, keskimäärin 7,4 päivää osallistujaa kohti vuonna 1993. Vähiten koulutukseen osallistuneet osa-aikatyöntekijät saivat myös vähiten koulutuspäiviä.

Laman seurauksena ovat eniten vähentyneet osa-aikatyötä tekevien palkansaajien koulutuspäivät: 1–19 tuntia viikossa työskentelevät saivat vuonna 1993 runsaan päivän ja 20–29 tuntia viikossa työskentelevät runsaan puoli päivää vähemmän koulutusta vuoteen 1989 verrattuna. 41 tuntia tai enemmän työskentelevillä koulutuspäivät myös vähenivät vuonna 1993 lähes päivällä vuoteen 1989 verrattuna.

20 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat säännöllisen työajan mukaan 1993

Säännöllinen työaika/viikko	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstökoulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkansaajista	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
1–19 tuntia	58	6	10,0	1,9
20–29 tuntia	68	13	19,0	3,0
30–39 tuntia	1 219	552	45,2	6,1
40 tuntia	201	69	34,1	6,9
41– tuntia	84	39	47,0	7,4
Tuntematon	19	..	..	..
Yhteensä	1 650	684	41,4	6,2

21 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista säännöllisen työajan mukaan 1982–1993

8 Henkilöstökoulutukseen osallistuminen alueittain

Alueellista henkilöstökoulutukseen osallistumista on tarkasteltu palkansaajan asuinkunnan perusteella.

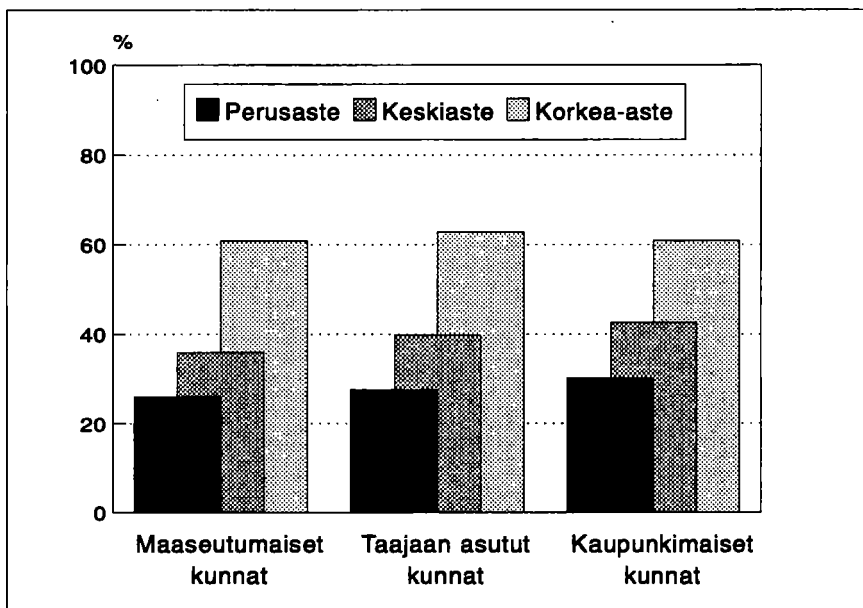
Eniten henkilöstökoulutukseen osallistuivat kaupunkimaisissa kunnissa asuvat palkansaajat, joista lähes 45 prosenttia osallistui koulutukseen vuonna 1993 Taajaan asutuissa kunnissa asuvista palkansaajista koulutukseen osallistui 40 prosenttia ja maaseutumaisissa kunnissa noin 37 prosenttia.

Kaupunkimaisissa kunnissa asuvat perus- ja keskiasteen koulutuksen suorittaneet palkansaajat osallistuivat enemmän henkilöstökoulutukseen kuin taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa asuvat palkansaajat. Korkean asteen koulutuksen suorittaneista palkansaajista sen sijaan eniten koulutukseen osallistuivat taajaan asuttujen kuntien palkansaajat.

Eniten koulutuspäiviä saivat kaupunkimaisten ja taajaan asuttujen kuntien palkansaajat, jotka olivat koulutuksessa noin 6,5 päivää vuonna 1993. Maaseutumaisten kuntien palkansaajat olivat koulutuksessa lähes 1,5 päivää vähemmän.

22 Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat kuntaryhmittäin ja peruskoulutuksen mukaan 1993

Kuntaryhmittäin	Palkansaajia yhteensä	Henkilöstökoulutukseen osallistuneita palkansaajia	Osuus kaikista palkansaajista %	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti
	Tuhansia	Tuhansia	%	
Maaseutumaiset kunnat	308	112	36,5	5,1
Perusaste	96	25	26,0	5,4
Keskiaste	167	60	35,9	4,1
Korkea-aste	45	27	60,8	6,9
Taajaan asutut kunnat	268	107	39,8	6,4
Perusaste	79	22	27,6	4,3
Keskiaste	146	58	39,8	6,1
Korkea-aste	42	27	62,8	8,6
Kaupunkimaiset kunnat	1 074	465	43,3	6,5
Perusaste	273	82	30,2	5,8
Keskiaste	577	246	42,6	6,1
Korkea-aste	225	137	60,9	7,5
Kaikki kunnat	1 650	684	41,4	6,2
Perusaste	447	129	28,8	5,5
Keskiaste	891	364	40,9	5,8
Korkea-aste	312	191	61,1	7,6

23 Henkilöstökoulutukseen osallistuneiden osuus palkansaajista kuntaryhmittäin ja peruskoulutuksen mukaan 1993

Aineisto ja määritelmät

Aineisto

Tilasto perustuu työvoimatutkimuksiin, jotka on tehty vuosina 1982–1993. Kuukausittain tehdyllä työvoimatutkimuksella eli perusosalla kerättiin tietoja työvoimaan kuulumisesta, työllisyydestä ja työttömyydestä. Syksyisin tehdyllä vuosiosalla, joka toteutettiin työvoimatutkimuksen lisätutkimuksena, kerättiin perusosaa täydentäviä tietoja mm. työoloista, palkkauksesta, työhistoriasta, työttömyyden taustasta ja kestosta. Vuodesta 1987 lähtien lisätutkimus on tehty joka toinen vuosi.

Työvoimatutkimuksen perusosan henkilöotos on poimittu väestön keskusrekisteristä alueellisesti väestöpainojen suhteessa. Poikkeuksena on Ahvenanmaan maakunta, josta on poimittu sen väestöpainoa suurempi otos. Perusosan otoskoko on tällä hetkellä noin 12 000 henkeä kuukaudessa. Lisätutkimuksen otos muodostettiin siitä perusosan otoksen 15–64-vuotiaasta väestöstä, jota haastateltiin ensimmäistä kertaa. Vuosina 1982–1991 lisätutkimuksen otoskoko kuukaudessa oli noin 2 250 eli yhteensä noin 9 000 henkeä (syys-, loka-, marras- ja joulukuun kuukausiotokset yhteensä). Vuonna 1993 tietoja ei enää kerätty syyskuulta, joten loka-, marras- ja joulukuun otokset tekivät yhteensä noin 6 900 henkeä.

Vuoden 1993 työvoimatutkimuksessa varattiin työnantajan kustantamien koulutuspäivien määrää käsittelevään kysymykseen vastaustilaa aikaisemman kahden merkin sijasta kolme merkkiä, ks. liite 1 kysymys 33. Vastaustilaa pidentämällä haluttiin saada selville koulutuspäivien todellinen määrä niiden haastateltavien kohdalla, joiden saamat koulutuspäivät (kolminumeroinen luku) eivät mahtuneet tiedolle varattuun tilaan kyselylomakkeella. Kyselytavan muutos aiheutti kuitenkin ongelmia verrattaessa vuoden 1993 tietoja edellisten vuosien tietoihin. Vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi aikaisempiin vuosiin nähden koulutuspäivätieto käsiteltiin vuoden 1993 aineistossa samalla tavalla kuin aikaisemmissa aineistoissa. Henkilöille, joiden sama koulutus oli pituudeltaan kolme merkkiä, korjattiin koulutuksen pituudeksi 98.

Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelussa oli vuosina 1991 ja 1993 mukana kysymys yhden viikon aikana koulutukseen osallistumisesta ja saatujen koulutustuntien määrästä viikon aikana, ks. liite 1 kysymykset 47 ja 48. Tavoitteena oli selvittää yhden viikon aikana koulutukseen käytetty työpanos ja testata mahdollisuuksia ottaa koulutukseen käytettyä työaikaa koskeva kysymys mukaan kuukausittain tehtävään työvoimatutkimukseen.

Vertailtaessa eri vuosien tietoja keskenään on otettava huomioon, että työvoimatutkimuksen tilastot perustuvat otoksiin. Otoksiin perustuvissa tilastoissa on oltava varovainen muutosten arvioinnissa, sillä otoksen perusteella voidaan ainoastaan määrittää väli, jolla perusjoukon arvo tietyllä todennäköisyydellä on. Otannasta johtuvan satunnaisvirheen lisäksi tulosten luotettavuutta heikentävät kato, mittausvirheet ja käsittelyvirheet. Kadosta johtuvaa virhettä on korjattu sopivan estimointimenetelmän avulla. Suurin epäluotettavuuden lähde ovat mittausvirheet.

Työvoimatutkimuksen vuosihaastatteluun vastanneet korotettiin vastaamaan koko 15–64-vuotiaasta väestöä lokakuun ennakkoväkiluvun mukaan sukupuolen, iän ja alueen mukaan ositettuna. Ikäositteita on viisi: 15–19-vuotiaat, 20–24 -vuotiaat, 25–34 -vuotiaat, 35–44-vuotiaat ja 45–65 -vuotiaat. Alueositteita on kaksi: kaupunkimaiset kunnat ja taajaan asutut tai maaseutumaiset kunnat. Kaikkiaan ositteita on siis 20, kun sukupuoliositteita on kaksi, ikäositteita on viisi ja alueositteita on kaksi.

Työvoimatutkimuksissa lasketaan yleensä muutujien kokonaisuusmääriä. Kokonaisuusmäärän laskemisessa rinnastetaan henkilöiden poiminnassa otokseen käytetty systemaattinen otanta yksinkertaiseen satunnaisotantaan.

Työvoimatutkimuksen otoksesta, aineiston kadosta ja estimointimenetelmästä vuosina 1982–1987, 1989, 1991 ja 1993 on tarkempia tietoja seuraavissa työvoiman vuosihaastatteluissa: TY 1984:3, TY 1984:31, TY 1985:28, TY 1987:8, TY 1988:17, TY 1989:10, TY 1991:16, TY 1993:2 ja TY 1995:2.

Määritelmät

Henkilöstökoulutus

Henkilöstökoulutuksella tarkoitetaan työnantajan palkansaajille kustantamaa mitä tahansa koulutusta, ammattiin liittyvää tai ammattiyhdistyskoulutusta, johon osallistumisajalta työnantaja on maksanut palkkaa tai korvannut menetetyt vapaa-ajan rahassa tai vapaana. Palkka tai korvaus voi olla osittainenkin. Työnantajan kustantama koulutus koskee vain päätyöpaikkaa.

Yrittäjien työkoulutus

Yrittäjien työkoulutukseen luetaan kaikki ammatteihin tai työhön liittyvä koulutus, jonka yrittäjä itse tai joku ulkopuolinen, esim. yrittäjien oma järjestö, on kustantanut.

Koulutuspäivä

Palkansaajilta kysyttiin henkilöstökoulutukseen osallistumispäivien määrää edellisen 12 kuukauden ajalta. Koulutuspäiviksi on laskettu kokonaisten päivien lisäksi myös osapäivät arvioimalla vastaavien kokopäivien lukumäärä.

Jos haastateltava oli saanut koulutusta 100 päivää tai enemmän koulutuspäivien lukumääräksi merkittiin 98, ks. Aineisto.

Koulutustunnit

Koulutustunneilla tarkoitetaan yhden viikon aikana saadun henkilöstökoulutuksen tuntimäärää.

Koulutusaste

Perus-, kansa- ja keskekoulun tutkintoja on kysytty työvoimatutkimuksen vuosilomakkeella. Peruskoulun jälkeiset tutkinnot on saatu tutkintorekisteristä. Tutkintorekisterissä perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi luokitellaan kaikki vähintään 400 tuntia kestäneet koulutukset.

Perusasteen koulutus on noin 1–9 vuotta koulutusta (esimerkiksi kansakoulu, keski- ja peruskoulu). Alempi keskiasteen koulutus on noin 10–11 vuotta koulutusta (ammattillisten oppilaitosten alle 3-vuotiset koulutukset kuten merkantti, apuhoitaja). Ylempi keskiasteen koulutus on noin 12 vuotta koulutusta (ylioppilastutkinto, ammatillisten oppilaitosten 3-vuotiset koulutukset kuten merkonomi). Korkea-asteen koulutus on vähintään 13 vuotta koulutusta. Siihen kuuluvat alin korkea-aste (noin 13–14 vuotta koulutusta; ammatillisten oppilaitosten 4–5 vuotiset koulutukset kuten ennen

vuotta 1990 valmistunut insinööri), alempi kandidaattiaste (noin 15 vuotta koulutusta; alemmat korkeakoulututkinnot kuten hum.kand., lastentarhanopettaja), ylempi kandidaattiaste (noin 16 vuotta koulutusta; ylempät korkeakoulututkinnot kuten fil. kand., lääketieteen, hammas- ja eläinlääketieteen lisensiaatintutkinnot) ja tutkijakoulutus tai vastaava (ylemmän kandidaattiasteen tutkinnon suorittaneille annettava koulutus; esim. fil. lis.; fil. tri; erikoislääkärit, erikoishammaslääkärit, erikoiseläinlääkärit).

Sosioekonominen asema

Tiedot perustuvat luokitukseen Sosioekonomisen aseman luokitus 1989, Käsikirjoja 17, Tilastokeskus. Palkansaajille sosioekonominen asema määräytyy ammatin perusteella. Ammatin lisäksi tarvitaan toimialatietoa teollisuustyöntekijöiden, muiden tuotantotyöntekijöiden ja jakelu- ja palvelualan työntekijöiden erottelemiseksi.

Toimiala

Tiedot perustuvat uudistettuun toimialaluokitukseen (Toimialaluokitus (TOL) 1988, Käsikirjoja no 4, Tilastokeskus). Henkilöstökoulutus 1989 ja Henkilöstökoulutus 1982–1989 -julkaisuissa käytetyn vanhan toimialaluokituksen (Toimialaluokitus (TOL) 1979, Käsikirjoja no 4, Tilastokeskus) mukaan luokitellut toimialatiedot eivät ole suoraan verrannollisia uudistetun toimialaluokituksen mukaan luokiteltuihin tietoihin, koska päluokkien sisältö on muuttunut.

Ammattiryhmä

Tiedot perustuvat uudistettuun ammattiluokitukseen (Ammattiluokitus 1987, Käsikirjoja no 14, uusittu laitos, Tilastokeskus). Henkilöstökoulutus 1982–1987 -julkaisuissa käytetyn vanhan ammattiluokituksen (Ammattiluokitus 1980, Käsikirjoja no 14, Tilastokeskus) mukaan luokitellut ammattitiedot eivät ole suoraan verrannollisia tämän julkaisun uudistetun ammattiluokituksen mukaan luokiteltuihin tietoihin, koska päluokat ovat muuttuneet.

Säännöllinen (normaali) työaika

Työllisen työehtosopimuksen mukainen tai muutoin normaali viikottainen työaika päätyössä. Yli- ja sivutöitä ei lasketa mukaan.

Tilastollinen kuntaryhmitys 1990

Kuntaryhmityksessä ovat luokitusperusteina kunnan taajamaväestön osuus ja suurimman taajaman väkiluku. Luokkia on kolme: 1) kaupunkimaiset kunnat (68 kpl), 2) taajaan asutut kunnat (67 kpl) ja 3) maaseutumaiset kunnat (325 kpl).

Ryhmään 1 kuuluvat ne kunnat, joissa väestöstä vähintään 90 prosenttia asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. Ryhmässä 2 ovat ne kunnat, joiden väestöstä vähintään 60 prosenttia mutta alle 90 prosenttia asuu taaja-

missa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. Ryhmään 3 kuuluvat ne kunnat, joissa väestöstä vähintään 60 prosenttia mutta alle 90 prosenttia asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4 000.

Työttömyysaste

Työttömien prosenttiosuus työvoimasta.

Liitetaulukot

LIITETAULUKKO 1
Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat iän ja sukupuolen mukaan 1982–1993

Sukupuoli ikä	1982			1983			1984			1985		
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	
		Tuhansia	Tuhansia		%	Tuhansia		Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia
Molemmat sukupuolet												
15–24.....	308	49	16,0	296	40	13,5	311	43	13,9	324	48	14,7
25–34.....	637	199	31,2	634	204	32,1	620	217	35,0	614	211	34,3
35–44.....	515	187	36,3	542	196	36,2	582	220	37,7	600	234	39,0
45–54.....	347	94	27,1	369	98	26,5	376	110	29,3	363	122	33,6
55–64.....	173	37	21,4	154	31	20,4	158	35	22,4	166	38	22,8
15–64.....	1 979	565	28,6	1 997	569	28,5	2 047	626	30,6	2 067	652	31,5
Miehet												
15–24.....	155	21	13,6	137	19	14,2	154	21	13,7	166	23	14,0
25–34.....	343	107	31,2	337	112	33,3	328	117	35,6	326	109	33,4
35–44.....	266	99	37,4	281	105	37,4	302	114	37,8	312	116	37,4
45–54.....	179	51	28,6	182	49	27,1	180	62	34,2	179	62	34,6
55–64.....	77	18	23,2	75	16	21,0	74	18	24,8	81	18	22,2
15–64.....	1 020	296	29,1	1 012	302	29,9	1 038	332	32,0	1 063	328	30,9
Naiset												
15–24.....	152	28	18,4	160	21	13,0	157	22	14,2	158	24	15,4
25–34.....	293	91	31,1	297	91	30,7	292	100	34,4	288	102	35,2
35–44.....	249	88	35,1	261	91	34,8	281	106	37,6	289	118	40,7
45–54.....	169	43	25,6	187	49	26,0	196	48	24,8	184	60	32,6
55–64.....	96	19	19,8	79	16	19,8	84	17	20,2	85	20	23,4
15–64.....	959	269	28,0	985	267	27,1	1 009	294	29,1	1 004	324	32,2

LIITETAULUKKO 2
Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan iän ja sukupuolen mukaan 1982–1993

ikä Sukupuoli	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1989	1991	1993
Koulutuspäiviä osallistujaa kohti vuoden aikana									
Molemmat sukupuolet									
15–24.....	10,1	12,8	12,2	8,1	12,0	6,5	6,0	8,8	5,6
25–34.....	7,5	7,9	7,8	8,4	8,0	7,1	6,8	7,4	6,8
35–44.....	7,2	7,8	7,0	6,7	6,1	6,5	6,1	6,7	6,6
45–54.....	6,7	5,5	6,2	6,2	6,1	5,9	5,2	6,1	5,7
55–64.....	4,8	4,4	5,7	5,1	4,9	4,6	4,2	5,7	4,2
15–64.....	7,3	7,6	7,4	7,1	7,0	6,5	6,0	6,8	6,2
Miehet									
15–24.....	13,4	17,2	13,1	8,3	14,5	10,2	6,6	11,5	10,1
25–34.....	9,1	9,4	9,0	11,6	9,5	8,4	8,6	9,0	9,4
34–44.....	8,4	8,3	8,7	7,0	6,3	7,1	6,8	7,3	8,4
45–54.....	7,3	6,3	6,4	6,6	7,0	5,6	6,1	6,3	6,3
55–64.....	5,8	4,9	6,5	6,6	5,5	5,4	4,7	6,2	4,7
15–64.....	8,7	8,8	8,5	8,5	7,8	7,3	7,1	7,7	7,9
Naiset									
15–24.....	7,6	8,6	11,4	7,9	10,2	4,1	5,4	6,9	3,6
25–34.....	5,7	6,1	6,4	4,9	6,2	5,5	5,1	5,7	4,5
35–44.....	5,8	7,1	5,2	6,4	5,9	6,0	5,5	6,1	5,1
45–54.....	6,0	4,8	6,0	5,8	5,1	6,2	4,4	6,0	5,1
55–64.....	3,9	3,9	4,7	3,6	4,1	3,9	3,7	5,4	3,9
15–64.....	5,8	6,3	6,2	5,8	6,1	5,6	5,0	6,0	4,8

1986			1987			1989			1991			1993		
Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	
Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%
304	46	15,0	293	47	16,1	307	68	22,0	216	48	22,1	143	22	15,5
598	201	33,5	597	205	34,3	578	268	46,4	520	221	42,4	459	191	41,5
603	236	39,2	610	259	42,4	640	324	50,6	597	280	47,0	517	245	47,5
384	134	35,0	385	147	38,1	399	190	47,7	419	189	45,2	418	179	42,9
152	50	32,8	127	36	20,4	148	57	38,4	139	50	36,1	113	47	41,1
2 042	667	32,7	2 012	693	34,4	2 073	907	43,8	1 890	788	41,7	1 650	684	41,4
154	19	12,4	151	18	12,2	159	32	20,3	105	21	19,6	81	8	9,6
310	107	34,6	311	111	35,6	302	133	43,9	272	107	39,4	230	90	38,9
313	127	40,5	311	125	40,3	321	160	49,8	296	129	43,6	244	110	45,1
182	70	38,6	182	73	40,1	190	93	48,7	202	89	43,9	193	81	42,0
74	28	38,1	57	16	27,0	70	26	37,5	66	22	32,9	51	20	39,3
1 034	352	34,0	1 012	343	33,9	1 042	444	42,6	941	367	39,0	799	309	38,6
150	26	17,7	142	29	20,2	148	35	23,9	111	27	24,3	63	14	23,0
288	93	32,4	286	94	32,8	276	136	49,2	248	113	45,7	228	101	44,2
290	109	37,7	299	133	44,6	320	164	51,3	300	151	50,4	273	135	49,6
201	64	31,8	203	74	36,3	209	98	46,8	217	101	46,4	226	98	43,7
78	22	27,7	70	21	29,5	78	31	39,3	73	28	38,9	62	26	42,5
1 007	315	31,3	999	350	35,0	1 030	464	45,0	949	421	44,3	851	375	44,1

LIITETAULUKKO 3**Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat sosioekonomisen aseman mukaan 1982–1993**

Sosioekonominen asema	1982			1983			1984			1985		
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	
	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%
Ylemmät toimihenkilöt	293	160	54,6	306	157	51,3	324	175	54,0	337	184	54,7
Alemmat toimihenkilöt	717	273	38,1	746	272	36,5	781	303	38,8	772	324	41,9
Itsenäistä työtä tekevät	394	159	40,4	410	156	37,9	439	175	40,0	432	189	43,7
Epäitsenäistä työtä tekevät ja muut alemmat toimihenkilöt	323	114	35,3	336	117	34,8	342	128	37,4	340	135	39,7
Työntekijät	963	129	13,4	930	135	14,6	924	144	15,6	942	139	14,8
Maa- ja metsätalouden työntekijät	53	7	13,1	44	9	21,5	49	7	14,8	46	9	20,6
Teollisuustyöntekijät	448	49	10,9	424	51	12,0	413	54	13,0	449	42	9,4
Muut tuotantotyöntekijät	166	28	16,7	161	30	18,7	157	33	21,0	155	38	24,2
Jakelu- ja palvelutyöntekijät	296	45	15,2	301	45	15,0	305	50	16,5	292	50	17,1
Tuntematon	5	..	..	15	..	..	18	..	..	16	..	..
Yhteensä	1 979	565	28,6	1 997	569	28,5	2 047	626	30,6	2 067	652	31,5

LIITETAULUKKO 4**Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan sosioekonomisen aseman mukaan 1982–1993**

Sosioekonominen asema	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1989	1991	1991	1993
	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti vuoden aikana									
Ylemmät toimihenkilöt	7,8	9,0	8,1	8,5	7,8	7,9	7,4	7,6	7,6	8,1
Alemmat toimihenkilöt	6,7	6,9	7,4	6,2	6,9	5,9	5,5	6,3	6,3	5,8
Itsenäistä työtä tekevät	6,5	6,5	7,0	5,6	6,8	5,8	5,6	6,3	6,3	5,5
Epäitsenäistä työtä tekevät ja muut alemmat toimihenkilöt	6,9	7,4	8,1	7,0	7,0	6,1	5,4	6,4	6,4	6,2
Työntekijät	8,1	7,5	6,2	7,6	6,1	5,9	5,4	6,3	6,3	4,3
Maa- ja metsätalouden työntekijät	8,0	8,2	4,6	7,2	4,0	4,3	3,5	5,2	5,2	5,9
Teollisuustyöntekijät	8,7	7,4	6,5	7,3	5,7	5,8	6,3	6,6	6,6	4,2
Muut tuotantotyöntekijät	7,5	5,4	6,8	8,3	5,9	6,0	5,8	6,7	6,7	4,7
Jakelu- ja palvelutyön- tekijät	8,0	8,8	5,7	7,5	7,0	6,1	4,3	5,6	5,6	4,1
Tuntematon	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä	7,3	7,6	7,4	7,1	7,0	6,5	6,0	6,8	6,8	6,2

1986			1987			1989			1991			1993		
Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%
Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%
360	214	59,6	331	200	60,4	341	254	74,5	393	251	64,0	346	207	60,0
751	294	39,1	761	329	43,2	788	419	53,1	742	353	47,6	657	328	49,9
425	174	40,9	405	180	44,5	465	237	51,0	439	206	46,9	375	191	51,0
327	120	36,7	356	149	41,8	324	182	56,2	303	147	48,5	282	137	48,5
919	155	16,8	914	163	17,8	935	232	24,8	747	180	24,1	626	141	22,5
54	8	14,0	46	10	22,7	42	9	20,8	43	10	22,3	31	7	24,2
393	62	15,7	420	56	13,2	424	88	20,8	295	68	23,0	242	57	23,5
157	32	20,3	145	36	24,5	154	51	33,2	135	45	33,3	107	23	21,4
315	54	17,1	304	61	20,1	316	84	26,5	274	58	21,1	246	54	21,8
1	..	..	6	..	..	7	..	..	8	..	..	21	..	..
2 042	667	32,7	2 012	693	34,4	2 073	907	43,8	1 890	788	41,7	1 650	684	41,4

LIITETAULUKKO 5
Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat työnantajan mukaan 1982–1993

Työnantaja	1982			1983			1984			1985		
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	
	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%
Valtio	223	84	37,7	211	80	38,1	224	102	45,5	227	102	45,0
Kunta, kuntainliitto	396	146	37,0	448	151	33,7	441	166	37,7	442	170	38,5
Yksityinen	1 360	335	24,6	1 333	337	25,3	1 379	357	25,9	1 395	379	27,1
Tuntematon	–	–	–	4	..	..	3	..	..	3	..	..
Yhteensä	1 979	565	28,6	1 997	569	28,5	2 047	626	30,6	2 067	652	31,5

LIITETAULUKKO 6
Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan työnantajan mukaan 1982–1993

Työnantaja	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1989	1991	1991	1993
	Koulutuspäiviä osallistujaa kohti vuoden aikana									
Valtio	10,0	12,4	11,6	9,8	10,9	9,7	7,1	8,9	8,9	10,1
Kunta, kuntainliitto	5,6	6,0	5,7	6,1	5,4	5,4	5,5	6,1	6,1	5,3
Yksityinen	7,4	7,2	7,1	6,9	6,7	6,2	6,0	6,6	6,6	5,4
Tuntematon	–	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä	7,3	7,6	7,4	7,1	7,0	6,5	6,0	6,8	6,8	6,2

1986			1987			1989			1991			1993		
Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%
Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%	Tuhansia	Tuhansia	%
246	100	40,6	231	96	41,5	226	125	55,3	226	125	55,1	219	123	56,0
445	179	40,1	464	207	44,6	453	245	54,1	468	231	49,4	410	193	47,1
1 345	386	28,7	1 315	390	29,7	1 392	536	38,5	1 195	432	36,1	1 014	366	36,0
5	..	..	2	..	..	2	..	..	1	..	..	6	..	..
2 042	667	32,7	2 012	693	34,4	2 073	907	43,8	1 890	788	41,7	1 650	684	41,4

LIITETAULUKKO 7

Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ja henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti toimialan mukaan 1989, 1991 ja 1993
(Tilastokeskuksen uusi toimialaluokitus 1988)

Toimiala	1989			Koulutus- päiviä osallistujaa kohti vuoden aikana	1991			Koulutus- päiviä osallistujaa kohti vuoden aikana	1993			Koulutus- päiviä osallistujaa kohti vuoden aikana
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	%	
	Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%	
Maa- ja metsätalous	48	17	35,5	5,3	49	16	31,5	5,5	37	10	26,5	6,5
Maatalous	18	5	25,3	..	28	8	27,1	4,0	20	5	23,3	..
Metsätalous	29	12	41,9	6,4	21	8	37,2	7,0	17	5	30,3	..
Teollisuus	530	194	36,6	6,3	414	150	36,4	6,7	359	132	36,6	5,4
Rakentaminen	165	39	23,4	6,3	136	40	29,1	6,2	90	20	22,0	6,9
Talonrakentaminen	140	30	21,2	6,8	111	31	28,2	5,9	61	11	18,6	5,8
Maa- ja vesi- rakentaminen	25	9	35,2	4,8	25	8	32,9	7,4	29	8	29,3	8,4
Kauppa ja ravitsemis- toiminta	337	130	38,4	4,9	297	96	32,2	5,2	240	81	33,5	4,9
Kauppa, korjaus- toiminta	265	108	40,8	5,0	239	81	34,0	4,8	193	69	35,7	4,8
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	72	21	29,6	4,5	58	14	24,6	7,4	47	12	24,6	5,5
Liikenne	154	66	42,6	6,5	144	56	38,9	8,0	145	64	44,5	6,8
Rahoitus-, vakuutus- ja liike-elämää palveleva toiminta	205	110	53,7	6,3	204	102	49,9	7,9	175	76	43,7	6,5
Julkiset ja muut palvelut.	602	351	55,6	6,1	643	328	51,0	6,9	592	298	50,3	6,7
Toimiala tuntematon	1	..	..	..	4	..	..	..	11	..	..	..
Kaikki toimialat	2 073	907	43,8	6,0	1 890	788	41,7	6,8	1 650	684	41,4	6,2

LITETAULUKKO 8
Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ja henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti sukupuolen ja koulutusasteen¹⁾ mukaan 1987–1993

Sukupuoli Koulutusaste	1987				1989				1991				1993			
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana	
	Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%	
Molemmat sukupuolet																
Perusaste	766	174	22,7	5,2	689	212	30,7	4,6	589	162	27,5	6,7	447	129	28,8	5,5
Kansakoulu tai vähemmän	496	109	21,9	4,6	456	130	28,6	3,7	358	92	25,7	5,6	268	73	27,2	4,8
Perus- tai keskikoulu ..	247	63	25,3	6,2	233	81	34,8	6,0	231	70	30,3	8,1	179	56	31,3	6,3
Perusaste, muu	23	3	13,3	..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keski-aste	990	348	35,2	6,7	1 109	481	43,4	6,2	1 004	423	42,2	6,7	891	364	40,9	5,8
Alempi keskiaste	610	169	27,8	6,5	674	247	36,7	6,0	564	206	36,6	6,6	512	186	36,2	5,0
Ylempi keskiaste	380	179	47,1	6,8	435	234	53,8	6,5	440	217	49,4	6,9	378	178	47,2	6,6
Korkea-aste	256	171	66,6	7,3	275	214	77,9	6,9	298	203	68,0	7,1	312	191	61,1	7,6
Alin korkea-aste	112	73	65,3	6,4	107	80	74,9	6,0	100	66	66,0	6,5	111	67	60,3	7,0
Alempi kand.aste	47	31	66,5	8,0	51	40	78,1	6,5	60	43	72,2	6,4	58	35	59,8	7,4
Ylempi kand.aste	91	64	70,0	8,1	106	86	81,0	7,8	125	85	68,4	7,9	128	80	62,6	8,0
Tutkijakoulutus	7	3	42,5	..	12	9	76,3	7,5	13	8	61,7	6,4	15	9	59,9	8,9
Yhteensä	2 012	693	34,4	6,5	2 073	907	43,8	6,0	1 890	788	41,7	6,8	1 650	684	41,4	6,2
Miehet																
Perusaste	376	74	19,8	5,0	348	100	28,8	5,1	299	73	24,4	7,1	222	62	27,8	5,7
Kansakoulu tai vähemmän	267	57	21,4	4,5	239	69	29,0	4,1	194	45	23,4	6,3	134	37	27,8	4,8
Perus- tai keskikoulu ..	99	18	15,8	6,8	108	31	28,3	7,3	105	28	26,4	8,5	88	25	27,9	7,1
Perusaste, muu	10	2	16,7	..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keski-aste	506	179	35,4	7,8	554	233	42,0	7,6	490	196	40,1	7,9	434	163	37,5	7,7
Alempi keskiaste	329	89	26,9	7,7	357	128	35,9	7,4	291	100	34,2	7,9	266	86	32,2	6,4
Ylempi keskiaste	177	91	51,3	7,9	197	105	53,2	7,7	199	97	48,6	7,9	169	77	45,9	9,2
Korkea-aste	131	89	68,4	8,2	141	111	78,7	7,8	153	98	64,3	7,9	142	84	58,8	9,9
Alin korkea-aste	53	35	66,4	7,1	53	39	74,7	7,5	54	35	64,4	7,7	43	23	52,1	9,0
Alempi kand.aste	16	11	70,9	9,7	20	15	77,3	5,6	19	13	66,8	6,1	24	16	66,9	10,2
Ylempi kand.aste	56	41	73,0	8,9	60	49	82,8	8,7	68	44	64,5	8,9	63	38	60,1	10,3
Tutkijakoulutus	6	2	30,4	..	8	6	77,7	..	11	7	58,4	5,9	12	7	60,0	9,3
Yhteensä	1 012	343	33,9	7,3	1 042	444	42,6	7,1	941	367	39,0	7,7	799	309	38,6	7,9
Naiset																
Perusaste	390	100	25,6	5,3	341	111	32,7	4,1	290	89	30,7	6,4	225	67	29,8	5,2
Kansakoulu tai vähemmän	229	52	22,5	4,7	216	61	28,2	3,1	164	47	28,5	4,9	134	36	26,7	4,9
Perus- tai keskikoulu ..	148	47	31,7	6,0	125	51	40,5	5,3	126	42	33,6	7,9	91	32	34,5	5,7
Perusaste, muu	13	2	10,8	..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Keski-aste	484	169	34,9	5,5	555	249	44,8	5,0	514	227	44,2	5,7	456	201	44,1	4,2
Alempi keskiaste	280	81	28,9	5,2	317	119	37,6	4,5	273	107	39,1	5,3	247	100	40,6	3,8
Ylempi keskiaste	204	88	43,4	5,7	238	129	54,4	5,5	241	120	50,0	6,0	209	101	48,2	4,6
Korkea-aste	125	81	64,8	6,4	134	104	77,1	5,9	145	104	72,0	6,3	170	107	63,1	5,8
Alin korkea-aste	59	38	64,2	5,7	54	41	75,0	4,5	45	31	67,9	5,2	67	44	65,6	5,9
Alempi kand.aste	31	20	64,2	7,0	31	24	78,7	7,0	40	30	74,8	6,5	34	19	54,9	5,0
Ylempi kand.aste	34	22	65,1	6,8	46	36	78,8	6,8	57	42	72,9	6,9	65	42	65,1	5,9
Tutkijakoulutus	1	1	100,0	..	4	3	73,4	..	2	2	79,9	..	3	2	59,2	..
Yhteensä	999	350	35,0	5,6	1 030	464	45,0	5,0	949	421	44,3	6,0	851	375	44,1	4,8

1) Korkein ammatillinen koulutus.

LITETAULUKKO 9
Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat ja henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti ammattiryhmän mukaan 1989, 1991 ja 1993 (Tilastokeskuksen uudistettu ammattiluokitus 1987)

Ammattiryhmä	1989				1991				1993			
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Koulutus- päiviä osallistu- jaa kohti vuoden aikana
	Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia	%	
Teknill., tieteell., opetus-, ym. human. työ	290	194	67,2	6,3	315	181	57,6	6,8	281	154	54,6	6,8
Teknill., kemian, fysik., biol. alan työ	136	92	67,4	6,4	149	86	58,0	6,9	112	68	60,4	6,2
Opetusalan työ	102	74	72,7	6,0	109	65	59,7	6,0	110	58	52,9	7,2
Toimitt., taide, viihde, kirjasto, uskonn., lainopiill. ym. työ	52	29	55,5	6,7	57	30	52,4	8,3	59	28	46,7	7,3
Terveystenhoito ja sosiaalialan työ	237	134	56,7	5,7	234	115	49,0	5,7	219	118	53,7	5,5
Terveystenhoitotyö	145	91	62,6	4,9	140	73	52,1	5,3	135	78	58,2	4,6
Sosiaalialan työ	46	23	51,3	10,2	48	25	53,2	6,9	51	28	54,2	8,8
Lasten päivähoitotyö, ilman lastentarhaop.	46	20	43,3	4,9	47	17	35,4	5,6	33	12	34,7	3,0
Hallinto- ja toimistotyö	344	218	63,5	6,1	345	199	57,7	7,0	269	156	57,9	6,0
Julk. hallin., liikeyr. ja järj. johto	62	50	80,7	7,5	74	51	68,6	7,6	60	40	67,3	7,2
Taloushall. ja tilinpitotyö	41	25	62,3	4,5	37	20	53,8	6,5	29	17	60,1	4,3
Sihteeri-, konekirj., toimistotyö	128	67	52,2	5,1	129	61	46,9	5,4	98	45	46,7	5,0
ATK-alan työ	28	20	71,5	8,9	27	19	71,1	8,1	24	13	55,1	8,2
Pankki-, vakuutus-, matkailu ym. toim. työ	85	56	65,8	5,7	78	49	62,6	8,0	61	41	66,3	6,0
Kaupallinen työ	212	89	42,0	5,6	183	69	37,9	5,8	174	70	40,4	4,7
Mainos- ja markkinointityö	17	10	60,6	8,6	13	7	54,7	10,4	9	2	26,5	..
Osto, kontt.myynti, kiint.palv. ym. myyntityö	63	37	59,8	6,3	62	32	51,5	6,7	71	31	44,1	5,7
Tukku- ja vähittäiskauppiaat.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Myyjät, myymälänhoitajat	132	41	31,2	4,3	108	30	28,2	3,8	94	37	38,9	4,0
Maa- ja metsätaloustyö	49	14	27,6	4,2	51	14	26,7	5,2	37	10	28,5	7,0
Maa- ja metsätal. ym. yrittäjät ja työnjoht.	7	5	67,2	..	7	4	53,9	..	6	3	50,5	..
Maatal., karjanh., puutarha- ym. työntekijät	19	4	19,3	..	25	6	23,9	..	19	5	27,6	..
Kalastajat ja alan työntekijät	1	..	..	..	2	..	..	..	-	-	-	-
Metsä- ja uittotyö	22	5	22,5	..	16	4	21,9	..	12	2	19,0	..
Kuljetus- ja liikennetyö	125	39	30,8	5,6	113	30	26,4	8,3	105	31	29,3	6,8
Laiva-, lento-, ja rautatieliikennetyö	6	3	45,8	..	9	3	30,1	..	5	3	63,6	..
Tieliikennetyö	61	13	22,0	4,7	58	10	16,8	8,3	51	9	18,3	3,9
Liikenteen johto ja palvelutyö	15	8	53,7	6,0	17	6	33,7	..	13	4	33,5	..
Posti- ja tietoliik. työ, postinkantajat	43	14	33,5	5,2	29	12	40,4	8,0	37	14	38,5	4,0
Teollisuus-, rakennus-, kaivostyö	552	134	24,2	6,3	419	108	25,8	6,7	342	80	23,4	4,4
Rakennustyö	94	7	7,2	12,7	64	6	9,8	..	43	5	11,4	..
Työ- ja kiinteiden koneiden käytt.	24	6	26,0	..	27	7	25,1	5,6	22	5	22,1	..
Tekstiili-, ompelu- ja nahkatyö	37	3	9,0	..	20	2	9,8	..	16	1	6,7	..
Metalli- ja konepajatyö	142	36	25,2	6,1	116	40	34,2	8,7	98	24	24,6	4,6
Sähkötyö, radio-, tv-, video- ym. tekn. työ	70	32	45,8	7,0	52	22	42,4	5,4	37	13	35,5	5,9
Puutyö	31	5	16,0	..	16	4	27,0	..	24	7	29,1	3,4
Graafisen alan työ	21	5	23,0	..	14	3	19,7	..	10	1	5,4	..
Eiintarviketeollisuustyö	20	6	29,0	..	21	5	22,7	..	14	4	30,0	..
Kemian prosessi-, massa- ja paperityö	27	15	55,1	4,3	17	5	29,1	..	21	10	48,6	4,1
Pakkaus-, varastointi- ja ahtaustyö	44	10	22,5	3,8	45	10	21,4	4,3	41	6	14,7	..
Muu teollinen työ	40	9	21,7	4,5	25	4	16,9	..	14	4	25,1	..
Palvelutyö ym.	261	85	32,4	6,1	224	68	30,6	8,2	203	58	28,5	10,4
Vartiointi- ja suojelutyö, sotilastyö	33	21	65,0	14,2	37	22	58,9	13,5	32	21	65,9	..
Suurtal. emännät, kokit, keittäjät, hotellivirk.	72	22	30,7	3,5	59	19	31,8	6,3	49	11	23,1	4,4
Tarjoilutyö	30	8	27,1	3,9	24	4	16,7	..	19	5	26,9	..
Kiinteistötyöntekijät	30	8	27,7	4,4	28	5	18,7	..	32	5	15,3	..
Siivoajat	75	17	23,2	2,9	61	15	25,4	5,9	49	9	18,2	2,2
Hygieniä-, kauneudenhoitotyöntekijät	8	4	57,6	..	5	2	34,8	..	7	2	33,2	..
Muu palvelutyö	13	3	21,6	..	10	1	14,8	..	12	4	29,0	..
Tunteamaton	3	..	..	..	6	..	..	..	20	..	..	..
Yhteensä	2 073	907	43,8	6,0	1 890	788	41,7	6,8	1 650	684	41,4	6,2

LITETAULUKKO 10
Henkilöstökoulutukseen osallistuneet palkansaajat säännöllisen työajan mukaan 1982–1993

Säännöllinen työaika	1982			1983			1984			1985		
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstö- koulutusta yhteensä	
		Tuhansia	Tuhansia		%	Tuhansia		Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia
1–19	59	5	8,2	63	8	12,2	79	7	8,7	66	6	9,2
20–29	74	15	20,6	73	13	18,3	76	10	13,7	74	15	20,6
30–39	550	224	44,3	584	251	42,9	573	266	46,5	612	309	50,5
40	1 211	269	22,3	1 165	261	22,4	1 200	304	25,3	1 195	280	23,4
41–	82	31	37,9	102	34	32,9	110	38	34,4	105	39	37,1
Tuntematon	2	..	..	9	..	..	9	..	..	15	..	..
Yhteensä	1 979	565	28,6	1 997	569	28,5	2 047	626	30,6	2 067	652	31,5

LITETAULUKKO 10 jatkuu

Säännöllinen työaika	1986			1987			1989			1991			1993		
	Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstökoulu- tusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstökoulu- tusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstökoulu- tusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstökoulu- tusta yhteensä		Palkan- saajat yhteensä	Saanut henkilöstökoulu- tusta yhteensä	
		Tuhansia	Tuhansia		%	Tuhansia		Tuhansia	%		Tuhansia	Tuhansia		%	Tuhansia
1–19	76	7	9,4	69	7	10,5	73	7	10,0	63	6	9,9	58	6	10,0
20–29	74	10	13,0	67	16	23,2	77	20	26,1	67	17	25,5	68	13	19,0
30–39	655	316	48,2	952	408	42,9	1 565	732	46,8	1 424	646	45,3	1 219	552	45,2
40	1 102	284	25,7	808	221	27,3	245	87	35,4	217	69	31,9	201	69	34,1
41–	120	48	39,7	104	41	39,3	96	54	57,0	101	46	45,4	84	39	47,0
Tuntematon	14	..	..	11	..	..	17	..	..	17	..	..	19	..	..
Yhteensä	2 042	667	32,7	2 012	693	34,4	2 073	907	43,8	1 890	788	41,7	1 650	684	41,4

LITETAULUKKO 11
Henkilöstökoulutuspäiviä osallistujaa kohti osallistujan säännöllisen työajan mukaan 1982–1993

Säännöllinen työaika	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1989	1991	1993
Koulutuspäiviä osallistujaa kohti vuoden aikana									
1–19 tuntia viikossa	4,2	4,7	3,1	3,2	4,0	4,1	3,1	3,0	1,9
20–29 tuntia viikossa	3,8	5,7	4,4	4,8	3,6	3,7	3,7	4,2	3,0
30–39 tuntia viikossa	6,9	7,2	8,1	7,3	6,9	6,4	5,9	6,8	6,1
40 tuntia viikossa	7,8	7,9	7,1	6,8	6,9	6,5	6,0	6,9	6,9
41– tuntia viikossa	7,9	8,9	6,7	9,5	9,3	8,0	8,2	7,8	7,4
Tuntematon	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä	7,3	7,6	7,4	7,1	7,0	6,5	6,0	6,8	6,2

Liite 1 Työvoimatutkimuksen vuosihaastattelun koulutuskysymykset ja haastattelijoille annetut ohjeet

Työkoulutus		
PALKANSAAJA		
44.	Seuraava kysymys koskee työnantajan kustantamaa koulutusta. Oletteko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ollut koulutuksessa siten, että olette saanut koulutusajalta palkkaa? Kyllä ..... Ei ..... EOS	1 →K 46 2 } →K 49 9 }
YRITTÄJÄ		
45.	Oletteko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana osallistuneet työhön tai ammattiinne liittyvään koulutukseen? Kyllä ..... Ei ..... EOS	1 2 } →K 49 9 }
TYÖLLISET		
46.	OLLUT KOULUTUKSESSA: Kuinka monta päivää olette yhteensä ollut työkoulutuksessa viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana? Päivien lukumäärä ..... EOS ..... (Osapäivät yhdistetään kokopäiväksi)	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 999
47.	Entä osallistuitteko työkoulutukseen viime/toissa viikolla? Kyllä ..... Ei ..... EOS	1 2 } →K 49 9 }
48.	Kuinka monta tuntia olitte koulutuksessa viime/toissa viikolla? Tuntien lukumäärä ..... EOS	<input type="text"/> <input type="text"/> 99

44. Palkalliseen koulutukseen osallistuminen

Kysymyksessä tarkoitetaan työnantajan kustantamalla koulutuksella mitä tahansa koulutusta, johon osallistumisajalta työnantaja on maksanut palkkaa tai korvannut menetetyn vapaa-ajan rahassa tai vapaana. Palkka tai korvaus voi olla osittainenkin. Koskee vain päätyöpaikkaa. Informaatio-, mainos- ja myyntitilaisuuksia tai kokouksia ei katsota koulutukseksi.

45. Yrittäjien työkoulutus

Yrittäjien työkoulutukseen luetaan kaikki ammattiin tai työhön liittyvä koulutus, jonka yrittäjä itse tai joku ulkopuolinen, esim. yrittäjien oma järjestö, on kustantanut.

46. Koulutuspäivät

Koulutuspäiviksi luetaan kokonaisten päivien lisäksi myös osapäivät arvioimalla vastaavien kokopäivien lukumäärä. Jos päivien lukumäärä on vaikea muistaa, pyydä arvio.

48. Koulutus tutkimusviikolla

Koulutustunteihin ei lasketa kurssipaikalle matkustamiseen käytettyä aikaa.

SVT

Koulutus 1995:3
Utbildning
Education

Julkaisu sisältää tietoja palkansaajien henkilöstökoulutukseen osallistumisesta

- aikasarjatiedot henkilöstökoulutukseen osallistumisesta vuosilta 1982-1993 iän ja sukupuolen, peruskoulutuksen, sosioekonomisen aseman, työnantajan, toimialan, ammattiryhmän ja työajan mukaan
- tietoja alueittaisesta henkilöstökoulutukseen osallistumisesta vuonna 1993

Koulutus-sarjassa vuonna 1995 ilmestyviä julkaisuja, joissa kuvataan oppilaitosten järjestämää aikuiskoulutusta:

- Yleissivistävät oppilaitokset 1994
- Ammatilliset oppilaitokset 1995
- Korkeakoulut 1995

Koulutus-sarjassa vuonna 1995 ilmestyneet muut aikuiskoulutusta kuvaavat julkaisut:

- 1995:1 Blomqvist, Irja: Miehät ja naiset aikuiskoulutuksessa. Aikuiskoulutustutkimus 1990.
1995:2 Simpanen, Matti - Blomqvist, Irja: Participation in Adult Education in Finland. Adult Education Survey 1990.

